LITH.BIBL.SERVICE
1132 WALNUT STREET,
DANVILLE, ILL.61833

11165

DARBININKAS

L NR. 5. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. ANTRADIENIS - TUESDAY, SAUSIS - JANUARY 19, 1965 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

Visa Amerika žiūri į prezidento Johnsono kelią

Sausio 20 prezidento priesaika. Pro visas jos iškilmes mėginama atspėti kelią, kuriuo jis veda Ameriką. Dalis išaiškėjo

Prezidentas Johnsonas mėgsta sakyti, kad jis siekia sukurti "Great Society", kaip prezidentas Kennedy savo kelią buvo pavadinęs "New Frontier". Tuo tarpu tėra paaiškėję, kad prezidentas Johnsonas daugiau dėmesio skiria tos "didžiosios bendruomenės" vidaus statybai. Jis atėjo į Kongresą su švietimo, imigracijos, medicininės globos projektais. Iš tų projektų matyt, kad vidaus kelias ar jo metodai ne visai sutampa su prezidento Kennedy keliu. Prezidentas Johnsonas vengia kovos, ieško kompromisų. **Šia prasme Johnsono kelias vidaus klausimais eina arčiau vidurio nei Kennedy kelias.**

Užsienių politikoje daugelį klausimų prez. Johnsonas dar yra palikęs be sprendimo. Be sprendimo, bet su abejojimais yra palikęs užsienio paramos klausimą — remti ar neremti tokius kaip Indonezija, kaip Nasseris; palikęs su abejojimais Kongo klausimą ir net labiausiai degamą Vietnamo klausimą. Aiškiausiai tuo tarpu yra pasisakęs dėl santykių su Maskva. **Bendradarbiavimo su Maskva siekdamas, Johnsonas rodo net daugiau iniciatyvos kaip Kennedy.**

Kaip R. Drummondas (H. Tribune) aiškina, Johnsonas esąs pasiryžęs vykti į Maskvą. Jo sausio 4 užuomina, kad nauji sovietiniai vadai laukiami Amerikoje, reiškianti, pasak Drummondo, Johnsono norą, kad jis būtų pakviestas. Jis norėtų vykti vasarą, kada Kongresas yra atostogose.

Kodėl į Maskvą? Johnsonas manąs, kad dabar pats metas, kada komunistinė Kinija nori išstumti Sovietų įtaką iš Azijos, Amerikos įtaką iš pietų Azijos, o Indiją bei Japoniją neutralizuoti. Ar tai nėra bendras interesas prieš bendrą grėsmę? Prezidentas žinąs, kad dar neatėjo metas atsakymui į šį klausimą. Tačiau esąs metas sudaryti laiku palankią atmosferą.

PREZIDENTAS IR PONIA

LBJ apie Amerikos raketas ir lėktuvus

Prez. Johnsonas sausio 18 pasiuntė Kongresui projektą biudžeto apsaugos reikalam. Prašo 49 bilijonų. Ta proga informavo Kongresą apie rengiamą naują balistinę raketą povandeniniame laive. Raketos sprogdinamoji galia bus du kartu didesnė nei populiariosios Polaris raketos. Polaris raketa siekia 2900 mylių ir turi sprogstamosios jėgos 800,000 tonų dinamito. Nauja raketa vadinsis Poseidonas. Jos pagaminimas atsieis 2 bil.

Prezidentas taip pat pranešė kad Amerika turi 850 tarpkontinentinių raketų, per 300 Polaris raketų, per 900 bombonešių, kurie gali pakilti per 15 minučių.

BALTIEJI RŪMAI:

— **Prez. Johnsonas** sausio 14 paprašė Kongresą 3.38 bil. paramos užsieniui. Skelbiama, kad pati mažiausia užsiprašyta užsieniui parama nuo pat 1948. Pernai prašė 130 mil. daugiau, tačiau gavo tik 3,25 bil.

— **Prez. Kennedy** paskirti 5 pareigūnai iš Baltųjų Rūmų pasitraukė.

Japonijos politika kita nei Amerikos

Japonijos min. pirm. Eisaku Sato po apsilankymo Washingtone pasiskelbė, kad **Japonijos politika kom. Kinijos atžvilgiu bus nepriklausoma nuo Amerikos.** Japonija nori būti geras kaimynas ir tarpininkauti tarp Kinijos ir Vakarų. Bet dar nebuvo Sato parvykęs, kinų komunistų laikraštis jau apkaltino Japonijos min. pirmininką "nedraugiškais pareiškimais", kuriuos jis skelbęs prieš Kiniją Amerikoje.

SOVIETUOSE: kodėl nelanko mokyklų Lietuvoje?

Pravda sausio 12 kritikavo švietimo trūkumus. Esą mokyklos lankomos nepatenkinamai Azerbeidžane, Lietuvoje. Lietuvoje ne visi lanko kaimo mokyklas, nes trūksta transporto priemonių, ypačiai žiemą. Latvija nurodyta pavyzdžiu, kaip tinkamai suorganizuotas transportas kaimo mokyklose.

— **Majoras Wagneris** sausio 18 apkaltino New Yorko valstybės demokratų pirmininką W. H. McKeon ir Queens sen. J.E. Bronston kyšininkais ir melagiais.

— **Socialinės globos** tarnautojai New Yorke streikuoja jau trečia savaitė. Apie 7,000 formaliai jau atleisti.

De Gaulle ir Erhardas susitinka

— **Vokietijos** kancleris Erhardas sausio 19 išvyko pas prez. de Gaulle. Sakoma, kad jau sutarta iš anksto tarp Vokietijos ir Prancūzijos ilgam laikui neįsileisti į Europos ūkinę bendruomenę Anglijos.

Tačiau teigiama taip pat, kad de Gaulle siūlys Erhardui pasirinkti: arba derybos dėl Vokietijos sujungimo arba Vokietijos stojimas į Nato atominį laivyną.

— **Vietnamo vyriausybėn** įtraukti 4 generolai. Amerika vertina, kad dabar vyriausybė tapus pastovesnė.

— **Anglijos** už. reik. min. Walkeris sausio 18 pranešė, kad Anglija siekia išplėsti prekybą su kom. Kinija.

— **Kom. Kinija** sustiprino savo aviaciją prie Vietnamo ir Laoso sienos.

— **Kinijos komunistai** pradėjo kovą prieš sovietinio komunizmo simpatikus savo viduje. Kaltina juos "buržuazinės ideologijos" platinimu.

— **Burundi** sausio 16 nušautas min. pirmininkas. Burundi nepriklausoma nuo 1962, bet suspėjo nužudyti jau du ministerius pirmininkus.

— **Kongo** sukilėlius remia Kenya, Tanzania, Uganda. Jų galvos buvo susitikę su sukilėlių vadų Gbenye.

— **Suomijoje** teisingumo ministeris iškėlė bylą rašytojui Salamai už veikale skelbiamą nepadorumą ir piktžodžiavimą Dievui. Tokios bylos nuo 1927 metų nebūta.

— **K. B. Keatingas,** buvęs populiarus New Yorko senatorius, dabar kalbinamas respublikonų, kad sutiktų būti kandidatas į New Yorko majorus — konkuruotų su Wagneriu.

JEANETTE MACDONALD, populiari dainininkė filme "Mergaitė iš auksinių vakarų" — sausio 13 sulaukusi 57 metų mirė širdies smūgiu.

ŽYDAI—sustiprino kovą dėl Sovietų, dėl Vokietijos

Arabai paskelbė boikotuosią tas Amerikos firmas, kurios prekiaus su Izraeliu. Žydai atsakė, kad grasinimas neišgasdins, ir paskelbė 70 firmų sąrašą, kurios tikrai su Izraeliu prekiauja.

Izraelis ir žydai savo ruožtu grasina Vokietijai, kad ji priverstų savo piliečius atsisakyti nuo tarnybos darbo Egiptui — eilė vokiečių atominių bei raketinių specialistų gamina Nasseriui atomus.

Žydai spaudžia taip pat Vokietiją, kad ji megztų diplomatinius santykius su Izraeliu, nepaisydama arabų grasinimo. Varo propagandą, kad Vokietija teistų ir toliau nusikaltusius dėl žydų naikinimo.

VISI Į KOVĄ DĖL ŽYDŲ LAISVĖS.

New Yorke prieš Sovietų misiją prie J. Tautų sausio 17 buvo prikalta prie sinagogos sienos lenta su įrašu apie žydų persekiojimą Sovietuose. Sinagogoje dalyvavo ir kalbas pasakė majoras Wagneris, senatorius R. Kennedy, pažymėdamas, kad žydų laisvės reikalas esąs ir jo reikalas. Telegramas atsiuntė gub. Rockefelleris ir viceprezidentas Humphrey. Buvo raginami protestantai ir katalikai jungtis į reikalavimą, kad žydam būtų duota tikėjimo bei kultūrinė laisvė. Dėmesio verta, kad žydai tekalba apie žydų tikėjimo laisvę, bet apie tikėjimo laisvę ir kitiem ir čia nekalbėjo.

POLITINĖS VIRVĖS TRAUKIMAS —

Ką reiškia auganti įtampa dėl Vietnamo ir dėl skolų Jungtinėm Tautom koegzistencijos klimate?

Apie Vietnamą naujų nežinių ir nerimą keliančių balsų ateina iš įvairių pusių:

— Amerika sausio 13 ėmė bombarduoti Laose susisiekimo kelius, kuriais pristatoma parama iš šiaurės Vietnamo į pietų Vietnamą komunistam. Kovose neteko bent poros lėktuvų.

— Komunistinė Kinija suteikė aviaciją prie šiaurės Vietnamo ir Laoso sienos.

— Sovietų Pravda ėmė tiesiog skelbti, kad Amerika išplečia karą Indokinijoje; kad "JV ginkluotų jėgų provokacijos pavojingai tempia tarptautinę padėtį". Pakartojo, kad Sovietų Sąjunga "negali liktis abejinga broliškų socialistinių kraštų likimui ir pasiryžusi suteikti reikiamą pagalbą".

— Pietų Koreja pažadėjo atsiųsti į pietų Vietnamą 2,000 karių, Filipinai 3,000.

Amerikos oficialus siekimas buvo daug sykių kartotas: palikit pietų Vietnamą ramybėje, ir mes išsikraustome, bet ne kitaip.

Amerikos dabartiniai pasiruošimai ir sąjungininkų talka gali reikšti didesnį karą Vietname su pasiryžimu jį laimėti; gali reikšti ir didesnį karą, kuris reikštų spaudimą, kad būtų išsiderėtos geresnės pasitraukimo sąlygos.

Katros prasmės turi didėjantis spaudimas, tuo tarpu yra nežinomasis dydis.

•

Prie Vietnamo konflikto gali būti siejamas ir keistasis konfliktas tarp Amerikos ir Sovietų dėl skolų Jungtinėm Tautom. Konfliktas tiek įsitempęs, kad Sovietai grasina pasitraukšią iš J. Tautų. Ar jie tikrai nori pasitraukti? Neatrodo, jeigu atkalbinėjo ir Indoneziją nuo pasitraukimo. Pasitraukimas būtų Sovietam nenaudingas. Ar ta pasitraukimo rizika dėl to verta 52.3 milijonų, kuriuos Sovietai atsisako mokėti?

Iš kitos pusės — Amerika, kuri taip siekiasi bendradarbiauti su Maskva, užsikirto dėl tų 52.3 mil. ir rizikuoja netekti Sovietų Sąjungos J. Tautose ir sumenkinti J. Tautų reikšmę. Ar Amerika suinteresuota duoti smūgį tai Maskvos naudai daugiau planuotai ir Amerikos pinigais ir moraliniu autoritetu statytai institucijai? Sugriauti dėl tų 52,3 mil., kurie tereiškia vieno mėnesio paramą pietų Vietnamui?

Atrodo, kad šiame konflikte nėra pagrindinis dalykas išgauti skolą. Patikima gali būti prielaida, kad skola yra daugiau tik korta bendrame politiniame žaidime tarp Sovietų ir Amerikos. Jei Sovietai numes savo kortą, pvz. atsisakys paremti riaušes Vietname ir Laose, tada ir Amerika ras būdų skolų kortai išmesti ir konfliktą apdailinti.

Bet tuo tarpu virvė tempiama, ir kiekvienas tikisi žaidimą laimėsiąs.

Varšuvoje susirinko komunistų vadai

Varšuvoje sausio 18 susirinko Varšuvos pakto nariai — Sovietai ir jų satelitai. Varšuvos paktas sudarytas kaip karinė atsvara prieš Nato. Spėjama, kad šioje konferencijoje **Sovietai norės gauti visų satelitų paramą Sovietų akcijai dėl Berlyno ir dėl Vokietijos.** Paruošiamasis darbas tokiai akcijai buvo Sovietų protestas sausio 18 Vakarų vyriausybėm prieš galimą projektą apsupti Vokietiją pagal sovietines sienas atominių minų juosta. Sovietai grasino imsiąsi priemonių, jei tai bus padaryta.

J. Tautose: dėl skolų nieko naujo

Sausio 18 JT pilnatis posėdžiavo. Gen. sekretorius pranešė finansinį bankrotą — 1964 metus baigė su 145.3 mil. deficito. Didžiausi skolininkai yra Sovietų Sąjunga — 60 mil., Prancūzija — 16 mil. Iki penktadienio būsią tik bendri debatai. Nuo pirmadienio, kaip sesijos pirmininkas paskelbė, būsią klausimai jau sprendžiami balsavimo keliu. Konfliktas tarp Amerikos ir Sovietų dėl skolos ir balsavimo dar nepajudėjo. Ar bus išspręstas iki pirmadienio — nerodoma vilties.

ALBERT SCHWEITZER, gydytojas ir misijonierius, savo gyvenimą paaukojęs Afrikai, sausio 14 sulaukė 90 metų ir dar tebegydo.

Kvailio ar provokatoriaus priemonės

Selma, Ala., sausio 18 negrų vadas M.L. King pirmasis iš negrų atėjo į viešbutį ir jame įsiregistravo kaip pirmasis svečias negras. Ten jam kažkoks James Robinson davė į veidą ir apstumdė.

— **Sen. Robert Kennedy** laikosi tylos taktikos — atsisako nuo pasirodymų televizijoje ir spaudoje. "Aš dar neturiu nieko pasakyti". Bet New Yorke eina tylios varžybos tarp jo ir Wagnerio, dėl įtakos New Yorko valstybės demokratam.

— **Plieno unijos** vasario 9 renka savo prezidentą ir kitus pareigūnus. Ilgametis prezidentas David I. McDonald susijaudinęs, kad atsirado jam konkurentas Abelis, kuris kaltina McDonaldą labiau susijus su biznieriais nei su darbininkais.

— **Turkija** pranešė Amerikai, kad esanti nesuinteresuota dalyvauti Nato atominiame laivyne.

Churchillio kova dėl gyvybės

W. Churchillis penktadienį buvo ištiktas kraujo išsiliejimo ir neteko sąmonės. Tokioje padėtyje išbuvo kelias dienas; sausio 19 dar teberodė gyvybės ženklų, nors vis labiau silpo. Anglų "gatvės žmogus" rodė jaudinančios pagarbos savo buvusiam min. pirmininkui ir karo laimėtojui — būriai stoviniuoja prie jo namų. Jei jo mirtis sutaptų su prez. Johnsono inauguracija, numatoma visus balius atidėti.

Vieno kongresmano istorija

Keistai skamba pasakymas: kongresmanas slapstosi nuo teismo antstolio, nuo policijos. Bet taip yra su New Yorko kongresmanu **Adam Clayton Powell,** kuris kitados tvirtino, kad nors jo veidas baltas, bet jo širdis juoda.

Televizijos programoje kongresmanas Powell 1960 išvadino Mrs. Esther James, 67 metų, "bag woman". Ta iškėlė civilinį ieškinį. New Yorko vyr. teismas priteisė jos naudai iš kongresmano 211,500 dol. Apeliacinis teismas sumažino iki 46,500. Bet kongresmanas nesutiko mokėti. Kreipėsi dar į vyriausią teismą, aiškindamas, kad jo pareiškimas esąs tokios pat rūšies kaip Kongrese, kur už kalbas nesi atsakingas. Teismas jo aiškinimą atmetė. New Yorko teismas davė net du orderiu kongresmanui suimti. Jis stengiasi to išvengti, New Yorke nepasirodydamas, paliekdamas ir savo tikinčiųjų bendruomenę be pamaldų, nes jis tos bendruomenės dvasininkas.

O Kongrese kongresmanas Powell yra švietimo reikalų komisijos prieky ir kalba apie švietimo bei auklėjimo reikalus.

ADAM CLAYTON POWELL

— **John Birch Society** pasiskelbė, kad 1964 susilaukė aukų 3,2 mil. — du kartu tiek kaip 1963.

— **Uostų darbininkų** streikas užtruko jau daugiau kaip savaitę. Kiekviena streiko diena krašto ūkiui duoda 25 mil. nuostolių. Streikui baigti ar tęsti lemiama diena bus šis ketvirtadienis.

— **New Yorke** pernai per devynis mėnesius 16-20 metų jaunimo buvo suimta 92.6 proc. daugiau nei prieš metus per tą laiką už narkotikų prekybą.

— **Wichita,** Kansas, sausio 16 karinis lėktuvas nukrito į gyvenamąjį rajoną. Žuvo 30 civilinių asmenų ir visa įgula, sužeista 17, sudeginta 14 namų, sugriauta ar sužalota 30.

Mūsų planas: skelbti, kad JAV konstitucija jau paseno

Atmesti visas ištikimybės priesaikas • Šalinti visus įstatymus, kurie kliudo komunistų veiklai • Sudaryti įspūdį, kad smurtas ir sukilimas teisėti • Siekti panaikinti FBI

Komunistų 45 tikslai, kuriuos pasiekę jie turėtų Ameriką savo rankose ir kuriem siekti jie stengiasi patelkti ir nekomunistus.

Congressional Record 1963 sausio 10 paskelbė 45 "dabarties komunistų tikslus", paimtus iš knygos "Naked Communist" kurią parašė **W. Cleon Skousen,** studijavęs komunizmą per 16 metų, dirbdamas F.B.I.

Autorius sužymi tokius dabarties komunistų siekimus Amerikoje:

1. Padaryti, kad J.V. priimtų koegzistenciją kaip vienintelį pasirinkimą atominiam karui išvengti.

2. Paveikti J.V., kad ji nusiteiktų geriau kapituliuoti nei leistis į atominį karą.

3. Išgarsinti iliuziją, kad Amerikos nusiginklavimas demonstruos jos moralinį tvirtumą.

4. Paveikti, kad laisva prekyba eitų tarp visų valstybių, nepaisant ryšių su komunizmu ir nepaisant, ar prekės negalėtų būti panaudojamos karo reikalam

5. Išgauti ilgalaikes paskolas Rusijai ir jos satelitam.

6. Gauti J.V. paramą visom valstybėm, nepaisant komunistų dominavimo jose.

7. Išgauti pripažinimą raudonajai Kinijai, jos priėmimą į J. T.

8. Laikyti rytų ir vakarų Vokitijos atskirom valstybėm, nors ir Chrušjiovas 1955 buvo žadėjęs sujungti jas laisvų rinkimų keliu JT priežiūroje.

9. Pratęsti konferenciją atominių bandymų draudimam, nes J.V. sutiko susilaikyti nuo bandymų, kol eina derybos.

10. Išgauti Sovietų satelitam individualų atstovavimą J.T.

11. Skelbti JT esant vienintele žmonijos viltim. Jei jų charta būtų pertaisyta, reikalauti, kad jos būtų sudarytos kaip viena pasaulio vyriausybė su sava ginkluota jėga (kai kurie komunizmo vadai tiki, kad pasaulio valdžią galėtų perimti J. T. tiek pat lengvai kaip ir Maskva.. Kartais tie du centrai vienas su kitu rungtyniauja, kaip tai daros Konge).

12. Priešintis bet kuriom pastangom, siekiančiom komunistų partiją uždrausti.

13. Atmesti visas ištikimybės priesaikas.

14. Palaikyti ir toliau Rusijos priėjimą prie J.V. patentų įstaigos.

15. Paimti savo įtakon vieną ar abidvi Amerikos politines partijas.

16. Panaudoti teismų techninius sprendimus Amerikos institucijom silpninti skelbiant, kad jų veikla priešinga pilietinėm teisėm.

17. Paimt savo kontrolėn mokyklas. Panaudoti jas socializmui skleisti ir dabartinei komunizmo propagandai. Paimti kontrolę mokytojų sąjungose. Įvesti partijos liniją į vadovėlius.

18. Paimti kontrolėn visus studentų laikraščius.

19. Panaudoti studentų streikus viešajam protestui prieš programas ir organizacijas, kurios yra komunizmui nepriimtinos.

20. Infiltruoti spaudą. Paimti savo žinion knygų apžvalgas, vedamuosius ir politinę liniją.

21. Paimti pagrindines pozicijas radijuje, televizijoje ir filmuose.

22. Vykdyti Amerikos kultūros diskreditavimą, degraduojant visokias meninės išraiškos formas. Vienai komunistų celei buvo pavesta "pašalinti visas geras skulptūras iš parkų ir pastatų, jas pakeisti beformėmis ir bereikšmėmis".

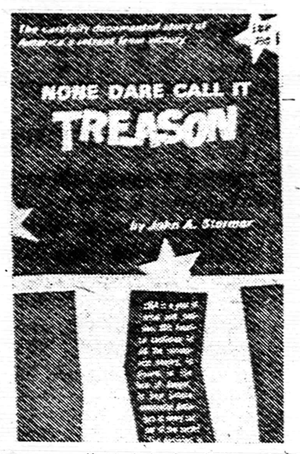

JOHN STORMER knygoje "Nedrįstama pavadinti išdavimu" nurodomi faktai, kaip JAV komunistai siekia savo tikslo — sugriauti laisvą demokratinę tvarką. Knygą galima gauti už 75 centus.

23. Kontroliuoti meno kritikus ir meno muzėjų direktorius. "Mūsų planas yra paremti bjaurų, atstumiantį ir beprasmį meną".

24. Panaikinti visus nepadorumą varžančius įstatymus skelbiant juos "cenzūra" ir laisvo žodžio bei laisvos spaudos varžymu.

25. Griauti moralės standartus, paremiant pornografiją ir nepadorumą knygose, magazinuose, filmuose, radijo ir televizijos programose.

26. Skelbti homoseksualizmą, degeneraciją ir pasileidimą kaip "normalų, natūralų ir sveiką" dalyką.

27. Infiltruotis bažnyčiose ir apreikštąją religiją pakeisti "socialine" religija. Diskredituoti Bibliją ir pabrėžti, kad intelektualiai subrendęs nesąs reikalingas religijos "ramentų".

28. Šalinti maldas ir bet kurias religines apraiškas mokyklose aiškinant, kad tai pažeidžia "valstybės ir bažnyčios perskyrimo" principą.

29. Diskredituoti Amerikos konstituciją skelbiant, kad ji, pasenus, nebetinka moderniem reikalavimam, tautų bendradarbiavimui plačia pasaulio baze.

30. Diskredituoti Amerikos Tėvus - Kūrėjus, skelbti juos buvus savinaudiškus aristokratus, kurie visai nesirūpino eiliniu žmogum (common man).

31. Žeminti Amerikos kultūros visas formas ir atgrasinti nuo Amerikos istorijos mokymo, aiškinant, kad tai buvusi tik maža dalis "didžiojo paveikslo". Veikti, kad daugiau dėmesio būtų skiriama Rusijos istorijai nuo to laiko, kai joje įsigalėjo komunizmas.

32. Paremti bet kurį socialistinį sąjūdį, kad jis paimtų centralizuotą kontrolę bet kuriai kultūros sričiai — švietimui, socialinio veikimo agentūrom, labdaros programom, protinės sveikatos klinikom ir t.t.

33. Šalinti visus įstatymus, kurie kliudo komunistų aparato veiklai.

34. Siekti, kad būtų panaikintas Kongreso komitetas priešamerikinei veiklai tirti.

35. Diskredituoti ir galimai siekti FBI panaikinimo.

GUS HALL, JAV komunistų partijos vyriausias vadovas.

36. Infiltruoti ir paimti savo kontrolėn kiek galint daugiau unijų.

37. Infiltruoti ir paimti kontrolėn stambųjį biznį.

38. Veikti, kad kai kurios areštavimo galios iš policijos būtų perkeltos socialinės veiklos agentūrom. Veikti, kad visokios elgesio problemos būtų laikomos psichine netvarka, kuri tegali būti suprantama ir gydoma psichiatrų.

39. Paimti savo žinion psichiatrų profesiją ir vartoti protinės sveikatos įstatymus kaip priemones kontroliuot tiem, kurie priešinasi komunistų siekimam.

40. Diskredituoti šeimos instituciją. Skatinti pasileidimą ir lengvinti divorsus.

41. Kelti reikalą, kad vaikai būtų auklėjami atskirti nuo tėvų neigiamos įtakos. Skelbti, kad prietarai, vaikų protinis sutrikimas ir atsilikimas tai tėvų varžtų padaras.

42. Sudaryti įspūdį, kad sukilimas ir smurtas yra teisėti Amerikos tradicijų aspektai; kad studentai ir specialaus intereso grupės turėtų sukilti ir pavartoti "jungtinę jėgą" ekonominėm, politinėm, socialinėm problemom spręsti.

43. Nuversti visas kolonialistines valdžias anksčiau, negu vietiniai gyventojai yra pasirengę savivaldai.

44. Sutarptautinti Panamos kanalą.

45. Rūpintis, kad būtų atšaukta Connally Reservacija ir kad JV negalėtų išvengti tarptautinio teismo, kai jis norėtų spręsti Amerikos vidaus klausimus. Tarptautiniam teismui pripažinti galią spręsti tiek valstybių, tiek asmenų reikalus.

Lietuvoje

Kultūrinio gyvenimo mažieji ir didieji įvykiai

— **Dramos teatras** atnaujino Žemaitės "Marčios" inscenizavimą. Pirmu kartu tai buvo padaryta 1945. Tada "Marti" susilaukė 149 spektaklių. Tekstą paruošė rašytojas Viktoras Miliūnas, režisavo K. Kymantaitė.

— **Vilniuje** Saulius Sondeckis, kamerinio orkestro vadovas, gruodžio 15 debiutavo kaip simfoninio koncerto dirigentas.

— **Lietuvos kompozitorių** sąjungos pirmininkas yra Eduardas Balsys. Jis pareiškė, kad sąjungoje yra 46 kompozitoriai. Vasario mėn. bus statoma A. Račiūno opera "Saulės miestas". Lietuvos 25 okupacijos metų sukakčiai rengiama V. Laurušo opera, A. Rekašiaus baletas, B. Gorbulskio operetė — "Laikas mylėti" pagal V. Katajevo komedijos motyvus. Metų galui rengiama Juzeliūno opera pagal J. Marcinkevičiaus poemą "Kraujas ir pelenai", o taip pat E. Balsio opera "Markas Vidinas" pagal J. Grušo dramą.

— **Maskvoje** gruodžio 27 baigėsi kompozitorių sąjungų valdybų ir meno tarybos plenumas, kuriame iš Lietuvos buvo atvykę kompoz. E. Balsys, S. Vainiūnas, V. Klova, A. Račiūnas, V. Baumilas, A. Rekašius, A. Belazaras, V. Barkauskas, muzikologas A. Tauragis ir baletmeisteris V. Grivickas.

— **Vilniuje** buvo Marijos Račkauskaitės Cvirkienės apžvalginė paroda nuo 1935. Recenzentas A. Savickas rašo, kad jos pagrindinė tema, kuri eina įvairiais variantais, yra moteris su vaiku ir gėlėm. Jos pasaulis esąs pilnas "poezijos, moters ir vaiko šypsenos, ryškių gėlių ir saulės spindulių". Apie socialinius motyvus neužsiminė.

— **Operoje** buvo atnaujinta "Cavaleria rusticana". Režisavo J. Gustaitis, dirigavo V. Viržonis. Tarp solistų Tiesos recenzentas V. Mažeika teigiamai minėjo E. Saulevičiūtę, I. Žukaitę, V. Adamkevičių, U. Usiną, J. Stasiūną.

"GRIAUTI MORALĖS STANDARTĄ"... (25) Jack Ruby su savo merginom, kurios jo 'Karoselėje' vaidindavo apsinuoginimą ...

Siųskite į Lietuvą ir SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom *urmo kainom* atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.

Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.

S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- *Specialiai žemos kainos* siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas. kad galėtume geriau patarnauti klijentams. Prašome užeiti ir pasižiūrėti.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS
IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas

PRANAS BRUČAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. VIrginia 6-9519

SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir eurapietiška duona ir pyragai
Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.

36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Patikima ir žinoma firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą leidžiamiems siuntiniams į USSR — *PRANEŠA:*

Eilėje garantuojamų užšakymų sovietinės gamybos prekėms, kaip tai: AUTOMOBILIAMS, ŠALDYTUVAMS, TELEVIZIJOS APARATAMS ir kt., pats gavėjas gali pasirinkti dovanas už bet kokio dydžio sumą.

Jūs taip pat galite užsakyti MAISTO PRODUKTŲ DOVANAS giminėms, esantiems USSR. Pristatymas skubus iš produktų sandėlių esančių SOVIETŲ SĄJUNGOJE.

Kainos prieinamos.

Katalogų prašykite bet kuriame mūsų skyriuje arba Vyriausioje Įstaigoje:

45 West 45th Street
New York, N. Y. 10036; Room 1101
Tel.: CI 5-7905

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. ..... Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. ..... Tel. STagg 2-4329
91-15 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. — Tel. 441-4554

Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina $7.00 — Subscription per year $7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUŽIEDĖLIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija talpo savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Vienybės oktavoje

Sausio 18-25 yra laikomos pamaldos, vadinamos Bažnyčios vienumo oktava. Pamaldų tikslas išmelsti, kad visi krikščionys susijungtų vienoje Kristaus Bažnyčioje, kaip yra buvę pačiais pirmaisiais krikščionybės amžiais. Skilimas atsirado tiktai vėliau.

Šiandien tiktai vienoje Amerikoje priskaitoma apie pustrečio šimto atskirų bažnytinių vienetų — visiškai smulkių ir gana stambių. Didžiausias grupes sudaro protestantai (apie 65 milijonai) ir katalikai (apie 45 milijonai). Abiejų šių konfesijų artinimu dar 1908 pradėjo rūpintis kun. Thomas Wattsonas, episkopalas konvertitas, miręs prieš 25 metus. Bažnyčios vienybei siekti jis įsteigė specialią vienuoliją, vadinamą atgailaujančiais pranciškonais, ir pradėjo populiarinti oktavos pamaldas, kurias 1916 patvirtino popiežius Benediktas XV.

Oktavos pamaldos pastarais metais laikomos ir kai kurių protestantų bei ortodoksų bažnyčiose. Iš Evangelijos prisimenama paskutinė Kristaus malda, kurioje savo Tėvą meldė, "kad visi būtų viena" (Jon. 17, 21).

★

Vokietijoje tebepalaikomas artėjimo sąjūdis, vadinamas Una Sancta — Viena Šventoji, Bažnyčia. Katalikų ir protestantų teologai ir pasauliečiai susirenka specialiom konferencijom ir studijų dienom, kad geriau vieni kitus pažintų, aiškintųsi skirtumus, tikėjimo dogmas, religinius papročius ir k. Suprantama, kad kliūtys suartėjimui nėra mažos. Ilgų amžių skirtumai ir priešybės taip jau lengvai neišlyginamos, juo labiau, kai išsiskiriama ties klausimu: kieno yra tiesa?

'Una Sancta' judėjimas vis dėlto plinta. Vienybės stengiamasi siekti ne užsispyrimu, bet nusiteikimu nuoširdžiai tiesos ieškoti ir ją priimti. Pokalbiuose prisimenami humanisto Erazmo žodžiai iš reformacijos pradžios: "Gal būt Kristaus dvasia išsilieja plačiau, negu mes galvojame, ir daug kas yra paguodoje šventųjų kurių neturime savo sąrašuose".

★

Vienybės linkui yra pažengusi katalikų Bažnyčia visuotiniu Vatikano susirinkimu. Susirinkiman priimti kitų konfesijų stebėtojai. Nekatalikai pernai buvo nustebinti popiežiaus Pauliaus VI atsiprašymu, jeigu praeityje iš katalikų pusės buvo padaryta kam nuoskaudos. Popiežius pabrėžė sieksiąs vienybės "visomis protingomis nuolaidomis, išskyrus tik tai, kas liečia tikėjimo tiesas". Tiesa gali būti kam nors nesuprantama ar nepriimtina, bet ji nuoskaudos nedaro. Skaudžia vieno tikėjimo žmonės kitus.

Šiemet savo kalėdinėje kalboje Paulius VI užsiminė, kaip reikia kitą tikėjimą priimti. "Bažnyčia skelbia teisingą ir gerai suprastą religinę laisvę. Draudžiama smerkti kitą tikėjimą, kada jis neprieštarauja bendram gėriui, verčiant priimti kitą tikėjimą, naudojant piktą diskriminaciją ar neteisingą spaudimą. Reikia gerbti visa, kas tiktai yra tikro ir kilnaus kiekviename tikėjime bei kiekvieno žmogaus nuomonėje, ypač besistengiant palaikyti pilietinę santaiką ir bendradarbiaujant kiekvienam geram veiksme".

Katalikai čia turėtų būti pavyzdžiu net ir tada, kai iš tikėjimo pasišaipoma, kadangi Kristus niekam nepažadėjo, kad pasaulyje nepatirs priespaudos.

Kaip atsirado Lietuvių Darbininkų Sąjunga ir Darbininkas

Straipsnis iš 1919 metraščio

Lietuvių Darbininkų Šv. Juozapo Draugija (LDS) šiemet švenčia 50 metų sukaktį. Draugija buvo įsteigta Bostone 1915 birželio 10. Praėjus vos keliem mėnesiam, LDS steigimą plačiai aprašė Amerikos lietuvių katalikų "Metraštis". (1916). Metraštį redagavo kun. P. Lapelis, išleido Lietuvių Katalikų spaudos Draugija Chicagoje. Straipsnį parašė Uosis — kun. F. Kemėšis, vienas iš LDS steigėjų. Manome, kad bus įdomu prisiminti anuos laikus ryšium su LDS jubiliejumi.

Antano Nausėdos sumanymas

"Pradžioje 1915 metų, Chicagoje, šv. Kryžiaus parapijos svetainėje, buvo Katalikų Spaudos Draugijos susirinkimas. Išreikšta daug gražių sumanymų, daug noro parodyta veikti katalikiškos spaudos išplatinimui. Tarpe kitų prabilo darbininkas iš Šv. Mykolo parapijos. Ant. Nausėda, maždaug šiaip: "mes, katalikai darbininkai, neturime savo laikraščio; katalikiški laikraščiai permaža rūpinasi darbininkiškais reikalais; kapitalistai mus baisiai išnaudoja, o apsiginti nuo jų — nemokame, neįstengiame; socialistų spauda nepatenkina mūsų dvasios, nes niekina ir griauna tai, kas mums brangu ir šventa. Lai Katalikų Spaudos Draugija ima leisti darbininkišką dienraštį tautiškai-katalikiškoje dvasioje — o visi kiti dienraščiai galės sau eiti ant pailsio, nes minios katalikų darbininkų jų nebeskaitys". Tai jo kalbai karštai pritarė kitas darbininkas, M. Mažeika. Žinoma, veikiai paaiškėjo, jog Katalikų Spaudos Draugija negali leisti savų naujų laikraščių, kad ji tik rems ir platins visus jau esančius katalikiškus laikraščius, kad ji leis tik knygas. Vis dėlto mintis, kilusi kataliko darbininko širdyje, negalėjo pasilikti be atbalsio. Ji surado nemaža pritarėjų — tarpe kitų ir kun. F. Kemėši, buvusį tuomet "Draugo" ir "Pažangos" redaktoriumi."

VINCAS KUDIRKA dabartinis LDS pirmininkas.

Sumanymas randa pritarimo

"Apie ką galvojo ir ką jautė tuomet Ant. Nausėda, matyt, tas pats rūpėjo ir daugeliui apšviestesnių darbininkų. Veikiai Chicagoje susitelkė būrelis darbininkų, kuriems viena terūpėjo: kaip apsaugoti pusę milijono amerikiečių lietuvių darbininkų nuo nutautėjimo, subedievėjimo ir sucicilikėjimo ir kaip juos pakelti, ištraukti iš saliūnų ir kaip jų visų reikalus aprūpinti laikantis tikėjimo ir tautybės pamatų. Kuomet socialistai ir laisvamaniai siautė po senovei, katalikų gi veikėjai arė seniau pradėtus dirvonus, niekas nei žinote nežinojo, jog ten po darbininkų stubas būrelis darbininkų daro savo konspiracijas, jog bręsta nauji dideli sumanymai. Katalikų darbininkų būrelis vis augo ir augo, rinkdamasis vis naujose vietose ir pagaliau prieita šit prie kokių išvadų: lietuviai darbininkai turi steigti naują darbininkišką organizaziją tautiškai-katalikiškais pamatais, o būsimoji organizacija turės netrukus pradėti leisti dažniau einantį darbininkišką laikraštį— tautiškai-katalikiškoje dvasioje. Kadangi Chicagoje eina trys lietuvių kalba dienraščiai ir kadangi rytinėse kolonijose yra lietuvių didžiuma, tad ir nutarta ten pradėti leisti laikraštį— žinoma, jei Rytų lietuviai katalikai šitam sumanymui pritartų".

Pasitarimas Bostone

"Po Velykų 1915 m. kun. F. Kemėšis su šitais sumanymais ir nutarimais atvyko į Bostoną, kviečiamas Bostono klebono kun. Tamo Žilinsko į vietinės lietuvių parapijos vikarus. Netrukus pasidarbavimu kun. T. Žilinsko ir p. Jono Jaroševičiaus, buvo sukviestas Bostone susirinkimas iš šviesesnių bostoniečių ir iš aplinkinių kolonijų lietuvių. Kun. Kemėšiui išpasakojus Chicagoje pribrendusį sumanymą, visi susirinkusieji priėmė jį su entuziazmu. Tuojau pradėta tartis apie būsimosios organizacijos programą ir konstituciją. Panašūs susirinkimai buvo daromi Worcestery ir Brocktone. Pagaliau Bostone vėl įvyko susirinkimas iš apylinkės kolonijų, kuriame buvo apsvarstytas konstitucijos projektas. Bet dar jį reikėjo, pagal sutartis, duoti apsvarstyti chicagiečiams, kaipo pirmiems naujo judėjimo pionieriams. Tad kun. F. Kemėšis gegužės mėnesio pradžioje su tuo projektu atvyko į Chicagą ir ten skaitlingame darbininkų susirinkime, Šv. Jurgio svetainėje, dalyvaujant kelių Chicagos parapijų atstovams, padavė jį apsvarstymui. Šis tas pataisyta, papildyta, atmainyta.

MOTIEJUS ŽIOBA pirmasis LDS pirmininkas.

Gimsta nauja draugija

"Pagaliaus vėl su tuo projektu kun. F. Kemėšis sugrįžo į Bostoną ir ten 10 d. birželio 1915 m. Šv. Petro parapijos svetainėje įvyko pirmas ir steigiamasis Lietuvių Darbininkų Sąjungos susirinkimas, kuriame dalyvavo Bostono, Brightono, Lynno ir kitų vietų liet. atst. — skaičiuje 25 žmonių, kurie visi, išklausę ir priėmę L.D.S. konstituciją (su kaikuriais pataisymais) užmezgė organizaciją, įstodami visi jon nariais. Tą pačią dieną buvo išrinkta Centro Valdyba, kurion pateko: kun. F. Kemėšis — dvasišku direktoriu, Motiejus Žioba — prezidentu, Marjona Juškienė —viceprezidentė, Jonas J. Ramanauskas — raštininku, Mykolas Venys — iždininku, Petras Grinkevičius — finansų raštininku, Vincas Kudirka, Pranas Kuras ir Jonas Petrauskas — iždo globėjais.

Tame pačiame susirinkime, kaip protokolas skamba, nutarta stengtis išleisti savo laikraštį. Kad tai įvyktų, nutarta rinkti iš narių paskolas Sąjungos vardu dėl įsteigimo spaustuvės. Kun. F. Kemėšis vienbalsiai įgaliotas rinkti paskolas. Nutarta daryti valdybos susirinkimus kiekvieną ketvirtadienį.

Pasirodo naujas laikraštis

"Šie nutarimai išpildyti. Valdyba kas ketvirtadienį rankasi, gi kun. Kemėšis, per tris mėnesius po rytinės valstijas besitrankydamas, surinko, daugiausia iš darbininkų, 3,000 dol. paskolos (virš to suviršum 1000 dol. yra pažadėtų), su kuriais ir įkurta didžiulė spaustuvė; tuo pačiu laiku, bepinigaujant "Darbininko" įsteigimui, buvo suorganizuota 20 L.D.S. kuopų su 300 narių. Ilgainiui kuopos padidėjo, pribuvo keletas naujų kuopų. Šiandien LDS Centrinei priklauso 26 kuopos su 606 nariais. Laikraštis "Darbininkas" pasirodė pasaulin 19 rugsėjo. Eina kas antra diena. Redaguoja kun. F. Kemėšis, P. Gudas ir F. Virokas. Jau pirmųjų numerių buvo išsiunčiama 5000 su viršum egzempliorių. Ėmėjų skaičius nepaprastai greitai auga. Turiu čia priminti, jog prie įkūrimo organizacijos ir laikraščio daug, labai daug padėjo gerb. Bostono lietuvių klebonas kun. T. Žilinskas — kaip savo šviesiais patarimais, tai p ir nenuilstančia, labai gabia ir sumaninga agitacija, taip pat ir gausia pinigine auka.

Atėjo pačiu laiku

"Bet dirbo ir tebedirba nuoširdžiai ir visi, kurie tik įsisuko "Darbininko" sūkurin. Organizacijos nariai agituoja ir deda pinigus, 50 agentų išsijuosę platina laikraštį, korespondentai užverčia laikraštį žinutėms, rimtieji publicistai neskundžia savo straipsnių. Redakcijos, administracijos ir spaustuvės darbininkai grįžta dažnai iš darbo namon apie 1-2 val. nakties, nes visi "Darbininką" myli ir brangina. Jisai gimė po laiminga žvaigžde. Jisai atėjo kaip tik tuo laiku, kada Krakų ir Montvydų darbai ne juokais išgąsdino mūsų visuomenę ir kada prieš nešvarių rankų karžygius kilo stipri reakcija net plačiųjų minių tarpe. Vėlgi pusė milijono mūsų brolių darbininkų ir darbininkių verti yra geresnio padėjimo, negu kad šiandien yra. Jų reikalai turi pavergti ir pririšti parinkčiausius mūsų veikėjus, gabiausius protus ir prakilniausias širdis. Šiandien ta pusė milijono — tai mūsų tautos pamatas. L.D.S. ir "Darbininkas" ir eina pas tuos skriaudžiamus mūsų brolius ir seseris su naujais obalsiais, prieš kuriuos blanksta visi šūkavimai ligšiol buvusių žemadušių vadų. Tad lai gyvuoja L.D.S. ir jos organas "Darbininkas".

Uosis

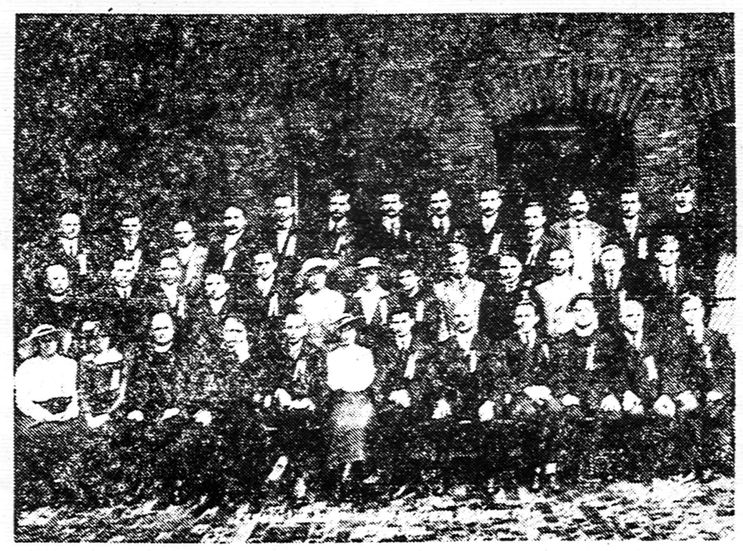

LDS pirmasis seimas Bostone 1916 liepos 3-4.

NELĖ MAZALAITĖ

TYLA

O kaip tylu, kaip nenusakomai tylu šiame rugsėjo rytmetyje! Ir nepraeina ji, tyla, nė prieš vidurdienį, nė po jo, nė saulei krentant. Tiktai virpa oras, kaip dainose apsakyta, ir dangus yra liūdnas, koks nemoka būti vasaroje — tiktai taip, ir toji tyla.

Bet kas gi suskambėjo staiga? Žinau, žinau — tai riešutėlis, kaip iš vaikų pasakos, išsigliaudė, gelsvas, kaip gintaro karolis, ir saldus net per lukštą, per kevalą, tai Aprobalio kalvoje, tai už tvoros Šiltinėje nukrito riešutas iš lazdyno viršūnės, iš savo lizdo, kaip paaugęs paukštis, kuriam reikia palikti gimtinę — tuos brolius kekėje, kuri atrodė kaip žiedas, — niekas kitas negalėjo nukristi šioje ramioje tyloje.

O, ne! Tai nebuvo toks linksmas kritimas! Aš pažinčiau, ir mano širdis susijuoktų atsiminus daugelį rugsėjų, mažų ir jaunų — tai ne jis. Bet kas tada, kas suskambėjo tyloje ir kodėl mano širdis susigniaužė? Ar negalėjo būti, kad sulūžo pirmas saulėlydžių spindulys, pataikęs į akmenį ar bažnyčios bokštą? Ar negalėjo būti žiedas, gėlės žiedas, pavėlavęs žydėti, ir pergreit nužydėjęs? Gal jurginas? Vienas iš šimto tūkstančių, klėstinčių mano žemėje rudenimis? Ir galėjo juk būti, kad aviža sušnerėjo, palikta nenukirsta, bet nubalusi nuo saulės ir nuovargio, nusverta savo grūdų? Arba, ankstyba gilė? Arba, eglės čiūtė lamėjo iš aukščiausios viršūnės? Ir galėjo būti lino galva, palenkta ir pasidavus rovimui?

Ir į tą klausimų litaniją mano širdis atsako: — Ne. Atsako ilgestingai ir liūdnai, atsako baimingai ir raudodama, kaip aidas:

— Ašaros nukrito ten — ten, iš kur girdime per vandenynus, per kalnynus, per sienas, per užtvaras — nesustabdomai girdime, kad ir užsidengtume ausis šilkais, ir kailiais jas užklotume — ach, siela turi neužspaudžiamas ausis.

Ašaros — kasdienis vanduo akių ir širdies — ašaros šitą rugsėjo saulėtą laiką, Šventėje — ašaros, ašaros, ašaros. Uždarytųjų, išvarytų, baudžiavoje dirbančių, atsimenančių, ir tų, kurie nebeatsimena ir verkia nežinodami, tik jausdami —gal ir tų, kurie neturi ašarų, ir tų, kurie neturi ašarų, ir patys yra tapę pakeisti, gal ir tų. Ašaros vaikų — visur verkiančių perlengvai ir trumpai, —bet ten dabar kitaip, ašaros vyrų, kurie laiko dėme tokį vandenį užtiškus ant jų veidų. Ir nesibijančios nieko ašaros motinų. Motinų — paliktųjų vienišomis, motinų pavergtų, motinų gimdančių vergus, motinų tų vaikų, kurie yra išdavę, ir motinų, kurių vaikai išduoti. Ir motinų gulinčių kapuose — išardytuose, perkilnotuose, sumestuose į vienų duobę, ir tyliuose mažų miestelių kapuose — motinų mirusių iš ilgesio ašaros, į kurias atsišaukia mano akys.

Tai toks yra kritimas — saulėlydžiuose šią skaisčią rugsėjo šventę.

Bet ir jos negali taip skambėti — šaukia širdis — šitaip, kaip išsiskiria iš visų. Dar yra kažkas nežinomas, dar yra didesnis, ir kas yra tai? Kas yra tas, kas ten krenta ir skamba?

Skamba taip galingai, kad akmenys tirpsta — pamatai uždarytųjų bažnyčių ir užaugę takeliai dega, ir mūrai plyšinėja, lyg jie būtų žmogaus akys, apimtos ilgesio liepsnos. Ir visa mūsų žemė dūzgia, kaip uždaryta bitelė, po dirvų klodu ir viršum debesų — tai tiktai nuo vienos Motinos raudojimo taip gali atsitikti.

Tai Tu raudi, o Motina, mūsų visų, tai Tu, savo žemėje Tremtinė, tai Tu varoma ir gaudoma, Tu mėnuliu vainikuotoji, Tu pamynusioji žaltį, Tu išaukštinta danguose ir kiekvienoje šalyje, Tu, kurios pečius dengia apsiaustas—po kuriuo visi Tavo vaikai randa prieglobstį—Tu kankinė savo namuose, Tu, Motina Dievo, Tu raudi savo šventėje ir mano širdis nusižeminusi maldauja:

Jeigu Tu verki—Tu gailiesi savo žmonių, jeigu Tu liūdi — Tu nesi atsitolinus, jeigu Tu vargsti — Tu esi su jais kankinama ir skriaudžiama; jeigu Tu, o Motina Dievo, būni neaukštinama, varoma — Tu neši vilį, jog išgelbėjimas ateis ištikimiesiėms. O tegul niekuomet, niekuomet nebus mums atimtas Tavo malonės ženklas — žinojimas, kad Tu verki dėl mūsų. Juk Tu darei taip per šimtmečius; ir mes išlikome. Tu kuri galėjai pasirodyti švytėjime ir garbėje turtingoje ir pilnoje didžiausios galios žemėje — Tu atėjai pas mus, kaip vargšė, kaip mūsų paprastos motinos, Tu atėjai ir atsinešei savo Sūnų.

O, garbė Tau, pasirodžiusioji Šiluvoje!
Neapleisk mūsų
Saugok mus!
Gelbėk mus!

Nes pasaulio tylėjimas mus pasmerkė.

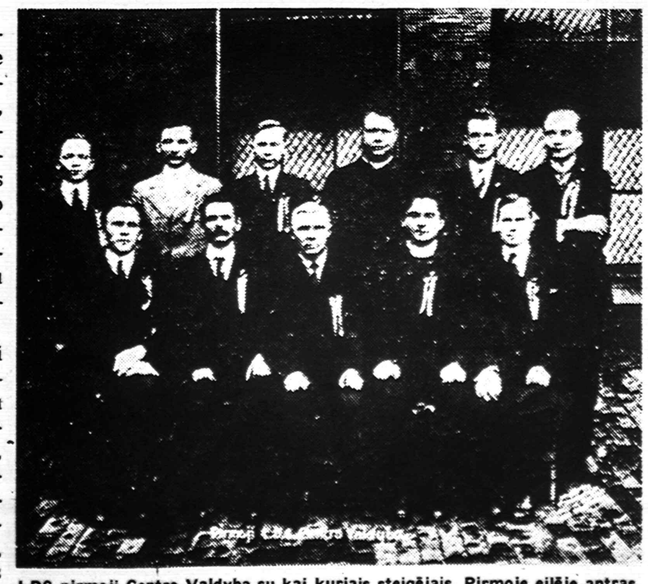

LDS pirmoji Centro Valdyba su kai kuriais steigėjais. Pirmoje eilėje antras iš dešinės kun. F. Kemešis, pirmasis Darbininko redaktorius.

Kur Brodskis?

Josif Brodskij, sovietų poetas, žydas, buvo ištremtas į Archangelską 5 metam už "parazitizmą". Paskui buvo paskelbta, kad dėl daugybės protestų jis paleistas. Dabar tą žinią paneigė.

AMERIKA IR ANTISEMITIZMAS RUSIJOJE

Ženevoje komisijoje diskriminacijos reikalam sausio 12 Amerikos delegacijos narys Morris B. Abram reikalavo, kad Sovietai priimtų J. Tautų misiją ištirti, ar ten esama antisemitizmo.

Washingtonas tuojau paskelbė, kad Abram kalba nereiškia vyriausybės nusistatymo; jis kalbėjęs kaip "privatus ekspertas". Abram yra Amerikos žydų komiteto prezidentas ir konstitucinės teisės ekspertas. Matyt, jo kalba buvo palaikyta kenkiant santykiam tarp Maskvos ir Washingtono.

— **Amerika,** kaip skelbia Newsweek, paprašiusi Braziliją, kad atsisakytų plano įkurdinti savo krašte Kubos egzilinę vyriausybę.

KŪRYBOS PRIEDAS

Vincas Ramonas ir visuomenė

Esti rašytojų, kuriuos retai matysi bendruomenėje; kurie laikosi nuošaliai ir leidžia laisvas valandas vienumoj. Tai nereiškia, kad jie nėra sutapę su savo laiko visuomene. Gali būti ir priešingai. Stovėdami iš šalies ir stebėdami visuomenę iš tam tikro nuotolio, jie geriau gali įžvelgti visuomenės esminius bruožus. — Tokis yra ir Vincas Ramonas.

Dėmesio vertas keleriopas jo sutapimas su visuomene.

—o—

Sueina šiemet 25 metai, kai Lietuva buvo komunistinės Rusijos pirmu kartu okupuota. Nė vienas kitas rašytojas taip greitai ir taip plačiai bei meniškai nėra atvaizdavęs to laikotarpio kaip V. Ramonas. Jis sutelkė dėmesį ne į svetimas okupacines jėgas, o į tų jėgų talkininkus, išaugusius pačioje Lietuvoje. Du jo romanai tai rodo — **Dulkės raudoname saulėleidyje,** spausdintos Ateities dienraštyje 1943 (knyga 1951) ir **Kryžiai** 1947.

Kryžių siuvėjas Balaika, račius Giružis, kumetis Motiejus, bernas Kazys ir jo sesuo Julė, Kreivėno merga, yra simboliai to negausaus kaimo proletariato, kuriame okupacija rado pritarimo, kėlė vilčių — bet ne kaip svetima okupacija, o kaip socialinė revoliucija, žadėjusi turinčius paversti neturinčiais, neturinčius turinčiais — kas buvo nieks, tas taps viskuo. Tačiau ne visi bernai, ne visos mergos, ne visi to proletariato atstovai žiūrėjo su pasitenkinimu. Buvo ir priešingų — Pucėtos bernas, Grušto bernas ir merga žiūrėjo į okupaciją su nepasitikėjimu ir nuogąstavimu. Su nepasitikėjimu dėl to, kad ūkiniame vienete, šiuo atveju Pucėtos, Grušto ūkyje, nebuvo klasinių priešybių tarp ūkininko ir darbininko. Čia santykiai klostėsi tarpusavio susipratimo keliu. Kreivėno atveju — tarpusavio nesusipratimo ir neapykantos keliu. Kaltas dėl to buvo ne tiek darbininkas ir kumetis, kiek ūkininkas Kreivėnas. Kas kad jis vadino save pažangiu, mylėjo žemę ir gyvulį, siekė ūkinės gerovės už viską labiau; kas kad jis kalbėjo prieš Smetoną ir gyrė nematytą sovietinę santvarką, bet jis virto darbo žmogaus išnaudotoju. Išnaudotoju dėl to, kad prieš tai dar jis buvo pavirtęs žmogum be moralės, kuri remiasi Dievo pripažinimu ir išpažinimu darbais. Kreivėnas priešingai, buvo ne tik "žmogus be Dievo", buvo kovotojas prieš Dievą... Šitokis žmogus virto "kryžium" šeimoje, "kryžium" socialiniuose santykiuose, "kryžium" tautoje. Jis gamino ir klasinei revoliucijai bei svetimai okupacijai talkininkus bei atmosferą. Jis paskui pats virto savo sėtos sėklos ir išauginto vaisiaus auka.

Tas okupacijos ir revoliucijos atžvilgis — kaip savo tautoje išaugęs "žmogus be Dievo" padėjo kitus naikinti ir pats susinaikino, nebuvo būdingas tik Lietuvai anuo metu. Ar ne tokius pat "kryžius" augina ir Vakarų kapitalizmo atstovai? Ir Vakaruose iš esmės ne proletariatas bėga į komunizmą, bet juos stumia ir pirmiausia patys bėga kapitalizmo atstovai — vardan ūkinės gerovės. Netgi tie, kurie nori vadintis krikščionim ir skelbiasi esą "krikščioniškos kultūros" saugotojai...

—o—

Dulkėse... to paties pirmojo bolševikmečio laikai. Taip pat lietuviai, ne okupantai vaizduojami. Bet čia provincijos miesto fone iškyla, kaip to miesto veikėjai sutinka okupacinį režimą. Veikėjai dvejopi— vieni su Žolynu nuėjo rezistencijos keliu, kiti kaip Norkaičiai — prisitaikymo keliu. Abeji turi savo pasirinktiem keliam pateisinimo argumentų. Veltui tuos argumentus kritikuotum. Tik gyvenimas savo vaisiais gali parodyti vieno ir antro kelio teisingumą ar suklydimą. Ramono Norkaitis prisitaikė tiek, kad jo prisitaikymas nuvedė į dukters garbės praradimą. Kur kitus nuveda — gali būti jau individualus atvejis. Tačiau fak-

VINCAS RAMONAS

tas, kad prisitaikymo ir rezistencijos žmonių išsiskyrimas šiandien ne mažiau aktualus tarp lietuvių kaip anuo pirmojo bolševikmečio metu. Ir tai ne tik tarp lietuvių — prisitaikymo drama vyksta ir tarptautiniu mastu, ir jos vaisiai dar tik pradeda čia vienur, čia kitur aiškėti.

—o—

Nedaug buvo rašytojų, kurie būtų sukėlę tokią kontraversiją kaip Ramono **Kryžiai.** Kai 1947 jie pasirodė, tai spaudoje buvo pratęstas ginčas tarp Kreivėno ir jo sūnaus Petro. Su Petru iš vienos pusės buvo aiškinama, kad materialistinė ir liberalistinė filosofija tiesė kelius komunizmo praktikai. Su tėvu Kreivėnu buvo piktinamasi tais, kurie taip aiškino. Piktinosi autorium dėl neteisybės liberalistinei ar socialinei ideologijai. Ginčas negalėjo privesti prie sutarimo, kaip negalėjo sutarti ir Kreivėnas su sūnum. Bet ginčas buvo ženklas, kad lietuviškoje visuomenėje ir po ano bolševikmečio buvo žmonių su Kreivėno galvojimu, buvo žmonių ir su Petro galvojimu.

To galvojimo vieną būdingą vingį gali rodyti palyginimas polemikos dėl Kryžių su polemika dėl A. Škėmos veikalų. A. Škėmos veikalas buvo kritikuojamas, kad jo "Drobulė" esanti nepakankamai ''balta'' moraliniu atžvilgiu, kad ribojantis su pornografija. Šitas kaltinimas buvo savo ruožtu rašytojų draugų kritikuojamas: kam kritikas nori virsti moralistu, cenzorium ir varžyti kūrėjo laisvę. Taip, kūrėjo laisvė yra idealas. Tik jis ne visada paisomas: Ramono veikalo atveju nebuvo norima pagerbti kūrėjo laisvės...

Tokis dvejopas matas tebegyvas tiek lietuviškoje, tiek nelietuviškoje visuomenėje. Tie, kurie kalba apie kūrybos laisvę sau, dažnai užmiršta apie kūrybos laisvę kitam.

—o—

Visuomenėje V. Ramonas buvo aktualus ne tik anais kontraversiniais klausimais, bet ir grožinėm vertybėm, dėl kurių jokios kontraversos nekilo. Nekilo jokios kontraversos dėl V. Ramono talento. Jis buvo tuojau pastebėtas, kai tik pradėjo skelbti periodikoje savo noveles ir apysakas, kurios buvo išleistos knyga, vardu **Dailininkas Raubą** 1934. Tos knygos vienas pasakojimas "Linų žiedai" buvo išversti latviškai, švediškai, suomiškai. Kai išėjo **Kryžiai,** jie gavo Balfo premiją; jie buvo išversti angliškai ir latviškai. Vinco Krėvės premija buvo pažymėtas ir paskutinis jo veikalas **Miglotas rytas** 1960, atskleidęs meistriškai rašytojo kūrybinės stichijos charakterį, nekeliant kontraversų.

Kūrybinio charakterio pagrinde — realizmas; viskas imta iš autoriaus patirto gyvenimo, kaimo tradicijų, psichikos, pasąmoninių virpėjimų. Įdomiausiai stebimi erotiniai pergyvenimai, kaip jie reiškiasi kaimo gyvenimo sudarytom formom.

Realistinei tikrovei rašytojo duota impresionistinė žaisminga grakšti forma su suvalkietinio humoro, ironijos atmosfera, padaro veikalą patrauklų ir su nemažėjančiu malonumu— skaitomą antru kartu. Jei pirmą kartą seki pasakojimo siūlą, tai antru kartu skaitydamas grožiesi spalvinga, skaidria formos ornamentika.

Tokis yra Vincas Ramonas, kuriam sausio 14 suėjo 60 metų amžiaus, o kūryboje perkopė per 40 metų. Per tiek laiko davė tik keturias knygas. Bet tai, ką davė tenka dėti tarp pačių brandžiųjų veikalų impresionistinio realizmo lentynoje.

Norėtum autoriui ir sau linkėti, kad tai būtų dar ne visas V. Ramono literatūrinis "palikimas".

J. B.

Algimanto Mackaus, tragiškai žuvusio poeto, vardo fondas įsteigtas Chicagoje. Fondas tęs lietuviškų knygų leidimą, kuris buvo A. Mackaus pagrindiniu rūpesčiu. Jo rūpesčiu ir pastangomis išleista: Kosto Ostrausko dramos, N. Niliūno verstas Šekspyro Hamletas. Jis tvarkė paruošiamuosius darbus numatytom išleisti Algirdo Landsbergio dramom bei Henriko Nagio ir Antano Gustaičio poezijos rinkiniam. Jis daug darbo įdėjo į A. Škėmos raštų paruošimą spaudai. Fondas taip pat išleis A. Mackaus nespausdintus raštus. Fondą globoja Santaros Šviesos Federacija.

KEIČIASI AIDŲ ŽURNALO REDAKTORIAI

Apsipratome, kad nuolat mus lankytų Aidų žurnalas. Apsipratom, kad jį nuolat redaguotų **Antanas Vaičiulaitis.** Žinia, kad jis pasitraukia iš redagavimo darbų, mus sujudino: kodėl, kas atsiliks su Aidų žurnalu?

Žurnalo leidimą rūpestingai tvarko tėvai pranciškonai. Kai žurnalą iš Europos, išvykus tremtiniam reikėjo perkelti Amerikon, buvo pasisiūlę bent keli jį perimti. Pasirinkta vienuoliai pranciškonai, nes galvota — jie ištęsės. Taip, jie ištęsėjo, žurnalą gražiai rėmė, skyrė premijas. Jį ir toliau tvarkingai leis, juoba, kad dabartinis provincijolas, Tėv. Leonardas Andriekus, visą laiką drauge su A. Vaičiulaičiu dirbo redakcijoje, tvarkė žurnalo

ANTANAS VAIČIULAITIS

technikinius ir kitokius darbus.

Perėmę žurnalą leisti, vienuoliai čia tarėsi, ieškodami redaktoriaus. Buvo pasirinktas A. Vaičiulaitis. Vokietijoje prieš tai žurnalą redagavo K. Bradūnas; jam išvykus Amerikon, — P. Jurkus. Iš jo jau perėmė A. Vaičiulaitis. Taip 1950 metų pirmasis numeris pasirodė Jungtinėse Amerikos Valstybėse, — spausdintas Bostone Darbininko spaustuvėje.

A. Vaičiulaitis išbuvo ilgiausiai Aidų žurnalo redaktoriumi — — nuo 1950 iki 1964 (imtinai), viso — penkiolika metų.

Kas yra dirbęs redakcijoje, žino, kas tai per darbas. Redaktorius nuolat nešiojasi rūpestį — kas bus su nauju numeriu, iš kur ištrauksi medžiagos vienu ar kitu klausimu.

Jei tam redaktoriaus darbui būtų skiriamas visas laikas, gal nebūtų taip sunku. Dabar redaguojama atitrūkus nuo kito tiesioginio darbo.

Suprantama, kad per metų metus pabosta ir maloniausias darbas. Pavargsti beskaitydamas nesibaigiamas korektūras, prislegia nuolatinis rūpestis — ką spausdinsi kitam numeryje. Taip ir A. Vaičiulaitis jau kuris laikas ieškojo būdų, kaip atsipalaiduoti nuo redagavimo.

Per 15 redagavimo metų jis sugebėjo sutelkti bendradarbių iš įvairiausių sričių. Pats labiausiai mėgo literatūrą, prirašė daugiausia įvairių knygų recenzijų. Per tuos 15 metų suredagavo 150 numerių, arba 7200 puslapių. (Per metus išeina 10 numerių, vienas numeris — 48 psl.). Žurnalą išlaikė ramioje dvasioje, nieko per daug neužpuldamas, ramiai apžvelgdamas laiko rieškinius, ramiai vertindamas.

Pasitraukęs iš redagavimo, jis laiko ras stilingai savo kūrybai. Gi Aidų skaitytojai jam už ilgą redagavimą nuoširdžiai dėkoja.

Besitraukiant A. Vaičiulaičiui, tuoj dairytasi naujo redaktoriaus. Leidėjai pasirinko

DR. JUOZAS GIRNIUS

dr. Juozą Girnių ir su juo susitarė. Jis iki šiol buvo užimtas Lietuvių Enciklopedijos redagavimu, bet dabar, baigiant Lietuvių Enciklopedijos redagavimo darbus, susirado daugiau laiko ir Aidų žurnalui.

Dr. J. Girniaus pristatyti nereikia, nes jis yra gražiai užsirekomendavęs savo filosofiniais ir visuomeninio pobūdžio raštais bei knygomis. Jis dar mėgsta ir literatūrą, — yra rašęs įvairiais literatūros klausimais, ieškodamas kartų ir pačios kūrybos įprasminimo.

Taip, žurnalo likimas patikėtas gerom rankom. Jis ir toliau nuolat lankys skaitytojus.

Šia proga naujam redaktoriui linkime kuo geriausios sekmės ir ištvermės sunkiame redagavimo darbe. Kartu primename ir tai, kad leidėjai stengtųsi išplėsti Aidų skaitytojų skaičių. Platinant reikia ieškoti asmeninių ryšių, susirasti atskiruose miestuose atskirus asmenis, kurie nuolat ieškotų naujų skaitytojų. Šiaip, jei kreipsis per spaudą ar per tuos pačius Aidus, nieko nepadės.

Žurnalas yra geras ir tvirtas, tik reikia daugiau visuomenės dėmesio, kad jis išsilaikytų.

A. Dž.

Istoriniai paveikslai Maspetho lietuvių parapijos salėje

Prel. J. Balkūno vadovaujama Maspetho lietuvių Viešpaties Atsimainymo parapija, pasistačiusi naują gražią bažnyčią, turi ir gražią salę. (Salė padaryta iš senosios bažnyčios). Prelatas pasirūpino ir jos papuošimu — pas dail. Joną Subačių užsakė du istorinius paveikslus.

Paveikslai vaizduoja du Lietuvos istorijos svarbius momentus — **Mindaugo krikštą** 1261 metais ir **Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą** 1918 metais.

Paveikslai abu vienodo dydžio (6½x6½ pėdų) piešti aliejiniais dažnais ant drobės, drobė priklijuota ant sienos.

Komponuodamas dailininkas išsilaikė saikingame realizme, pabrėžė monumentalumą ir didingumą. Atsisakoma smulkių detalių ir drabužių klosčių, pasitenkinama tik bendra figūros apybraiža. Kad ji būtų dar ryškesnė ir lengviau pastebima, ji apvesta juodu ir šviesiu brūkšniu. Tai ypač išskiria figūras.

Abiejuose paveiksluose įvedama lituviškos ornamentikos. Mindaugo krikšte matome lietuviškai stilizuotą namą, kilimą, aplinkui įjungtus ornamentus. Lietuvos nepriklausomybės akte įvesta lietuviška ornamentuota juosta su įrašu. Šiame paveiksle, kad būtų lengviau pažįstami, įdėta ir visų signatarų pavardės.

Reikia pasidžiaugti šia prel. J. Balkūno iniciatyva papuošti salę paveikslais iš Lietuvos praeities. Jie atkreips dėmesį visų salės lankytojų ir visiems bylos apie mūsų praeitį.

Būtų gera, kad ir kitos salės bei klubai iš savo išteklių įsigytų lietuviškų istorinių paveikslų. Ypač tai teigiamai paveiktų jaunąją kartą.

Dail. J. Subačius yra gimęs ir augęs Brooklyne, čia ėjęs meno mokslus, juos gilinęs Romoje. New Yorke turi savo bažnytinio meno studiją, atlieka įvairius remonto darbus įvairiom bažnyčiom, ne tik jas perdažo, bet ir naujai dekoruoja, padaro skulptūras ir kitas dekoracijas. Savo darbe jis laikosi daugiau konvencionalaus stiliaus.

(p.j.)

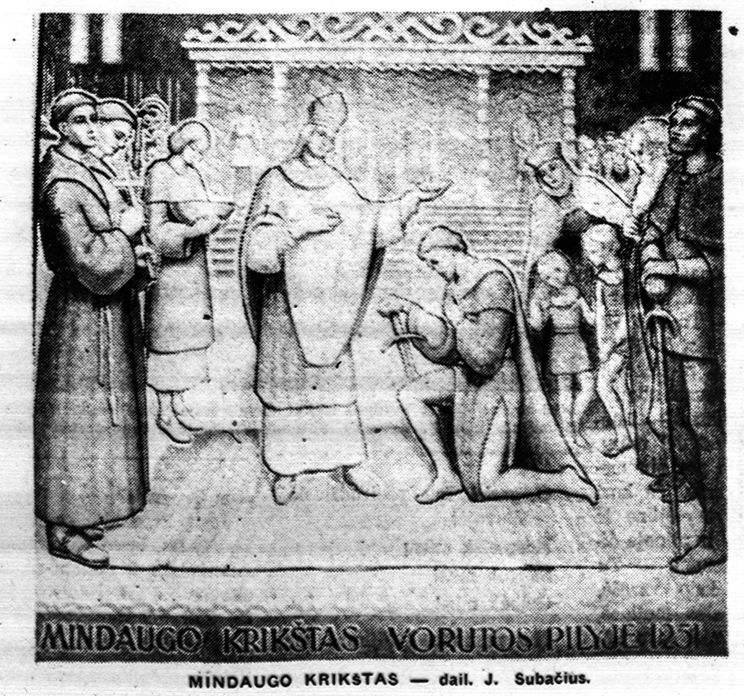

MINDAUGO KRIKŠTAS — dail. J. Subačius.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMAS — dail. J. Subačius.

KULTŪRINĖ KRONIKA

Dainavos ansamblis Chicagoje sausio 17 pastatė Maironio "Čičinską". Muziką baladei parašė Algis Šimkus, pastatymas Antano Rūko, dekoracijos Viktoro Petravičiaus. Pastatyme dalyvavo solistai Dana Stankaitytė, Jonas Vaznelis, aktorė Eglė Vilutienė, styginis kvartetas. Dirigavo Algis Šimkus ir Petras Armonas.

Margučio žurnalas po tragiškos leidėjo L. Vanagaitienės ir redaktoriaus Algirdo Mackaus mirties bus leidžiamas ir toliau. Velionies seserei Olienei pavedus, dabar jo reikalus tvarko adv. A. Lapinskas ir V. Adamkavičius. Šių metų pirmą numerį, skirtą pagerbti tragiškai žuvusius išleis dail. Vl. Vijeikis. Galimas daiktas, kad ir tolimesnį Margučio leidimą perims V. Vijeikis.

Margučio radijo programa bus atskirta nuo Margučio žurnalo. Ji bus tęsiama V. Adamkavičiaus ir A. Lapinsko priežiūroje. Bus sudaryta speciali patikėtinių taryba, kuri būtų programos savininkai ir tvarkytojai. Margučio radijo programa veikia daugiau kaip 36 metai. Toliau veiks ne verslo pagrindais. Ieškoma programos vedėjo ir pranešėjo.

TAUTINIS AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE IR MOKYKLOJE

V. Čižiūno paskaita mokytojų konferencijoje (2)

3. Kas darytina geresnio tautinio auklėjimo siekiant šeimoje ir mokykloje

Visi gerai suprantame, kad tautinio auklėjimo pastangos tėra sėkmingos tik giliai sąmoningų ir inteligentingų tautiečių šeimose. Čia turiu galvoje savarankiškas ir nereikalingas pašalinės pagalbos šeimas. Tačiau ir jų pastangos, kad ir valingai bei planingai vykdomos, yra sėkmingos tik iki tam tikro vaiko amžiaus ir jo tolimesnio mokymo viešojoje privalomoje mokykloje. Kai vaikas patenka į tos mokyklos kuriamą pasaulį, pradeda plėstis ir kitėti jo pasaulėjauta. Su tuo momentu ateina tėvam nauji uždaviniai ir rūpesčiai. Ir gerai idealizmu bei išsilavinimu šarvuotiem tėvam tenka dairytis atsparos tolimesniam budėjimui ir vaikų ugdymui tautinėje atmosferoje.

Kaip daug labiau reikalingi tokios atsparos ir pagalbos tėvai, kuriem čia minėtų savybių daugiau ar mažiau trūksta! Tuo atveju **organizuota pagalba tiek šeimai tiek ir mokyklai yra būtina.** Kas pirmas organizuotų pagalbą, padarytų pirmą lemtingą žingsnį sėkmingesniam lituanistiniam jaunosios kartos lavinimui platesniu mastu. Kadangi ir šeima ir mokykla laukia viena iš kitos supratimo ir pagalbos, abiejų pusių iniciatyva gali būti lygiai reikšminga. Tik mokykla, susidurdama su platesnio (sakykime — masinio) tautinio švietimo uždaviniais, gali planingiau prieiti prie kalbamo bendradarbiavimo. Jai tad ir priklausytų iniciatyva, ypač kai mokymo sunkumai savo šaknimis glūdi šeimose.

Pats dirbęs kurį laiką labai skurdžiuose šeštadieninėse mokyklėlės patalpose, numanau, kaip **daug reiškia mokyklai turėti bent kiek patrauklesnes patalpas.** Panaudodamas L. Vaičiūnienės žodžius, kad iš skurdžio mokyklos mokytojo reikalaujama padaryti ją "entuziastingo darbo ir džiaugsmo vieta", drįstu tvirtinti, kad pati išeivijos visuomenė vis dar per mažai entuziazmo rodo lietuvybės ugdymui privačiomis šeimų pastangomis ir savų mokyklų tinkamu rėmimu. Jei kam priklauso pats pirmas žodis ir žingsnis šioje srityje, tebūnie mokytojas pirmas, kuriam negaila nei žodžio nei žingsnio.

Deja, šiuo atveju mokytojas bus, kaip visada buvęs, labiausiai pasiaukojęs idealistas. Jam, šalia pastovaus darbo pragyvenimui, dažnai svetimo, sunkaus ir alinančio, šalia savaitgalio poilsinio laiko, atiduoto lituanistinei mokyklai ir pasirengimui pamokoms, tektų dar skirti laiko ir energijos tėvų organizavimui ir instruktavimui. Tenka tad dairytis į visus kitus veiksnius, galinčius padėti mokytojam ir tėvam čia aptariamoje srityje.

Lig šiol daugelyje mūsų išeivijos kolonijų **iniciatyva lietuviškom mokyklom kurti išeidavo iš mažos suinteresuotų tėvų grupės,** kai kur vos vienos kitos šeimos. Susidarydavo greitomis lipdyti tėvų komitetai, susirasdavo vienas kitas mokytojas, po to jau būdavo surašomi lietuvių šeimų vaikai ir ieškomos mokyklai patalpos. Šios beveik be išimties būdavo gaunamos lietuviškųjų parapijų patalpose: mokyklose, parapinėse salėse ir pan. Vėliau, kaip mums žinoma, reikalai lengvėjo, perėmus švietimo globą JAV Liet. Bendruomenei. Tačiau esmėje **iniciatyva laikyti mokykla veikiančią pasiliko ir toliau idealistų tėvų ir mokytojų tarpe.** Bendruomenės apylinkė ir toliau lieka tik globėja ir atsitiktinė šelpėja. Gaila kad čia man tenka kalbėti, žvelgiant į kalbamus reikalus iš savo gyvenamos apylinkės, taigi gana siauro plyšelio. Čia, pvz., lietuvių šeštadieninę mokyklą tenka atsteiginėti kiekvienais metais rudenį. Pastovaus tęstinumo netekdama, ji nėra organinė vietos lietuviško gyvenimo dalis. Patys tėvai ir mokytojai vis dar nežino, kaip tvirtas jų pastangų ir darbo pagrindas jų pačių išlaikomame kovos dėl tautinės gyvybės bare.

Šia proga tad ir tenka kiek sustoti ties šio gyvybinio mūsų išeivijai veiklos baro klausimu. Jis vis dar pasilieka **siaurų idealistinės šviesuomenės ratelių orbitoje.** Platesnės visuomenės skaitomoje spaudoje jis gal ir pakankamai vaizduojamas ir nagrinėjamas, bet ar patraukia eilinio skaitytojo dėmesį, ar verčia jį susimąstyti, — čia jau kitas, nemaža abejonių keliąs, klausimas. Reikėtų rimtai ieškoti pastovios ir galimai plačios auditorijos gyvam žodžiui čia aptariamiem klausimam.

Iš plačiausių visuomeninių susibūrimų vienas metuose žymiausias: **Vasario 16 minėjimas.** Veik visada jo centre esanti paskaita yra grynai politinio pobūdžio. Kad toje paskaitoje būtų kultūrinių klausimų persvara, toks atvejis yra gana retas. O vertėtų pagalvoti, kaip mum opų kultūrinio išlikimo klausimą panaudoti ir politiniam reikalui. Kaip paveikti kultūrinės gyvybės tema platesniąsia, tautiečių auditorijas, čia neįmanoma plačiau gilintis.

Kita pastovi auditorija lietuvių išeivijoje yra jos **bažnyčia.** Kad pažangus, plačiau išsilavines, kunigas savo pamoksle gali paliesti tautinę gyvybę ir visus plačius kultūrinius klausimus net ir labai populiaria forma, manau, čia mažai kas paabejos. Tatai galima, nes vienur ar kitur ir visai gražiai paskirų pamokslininkų papraktikuojama. Net ir "bendruomenės" žodis, tinkamai panaudotas pamoksle, gali ir turi vesti klausytojo mintis jo tautinės priklausomybės kryptimi, gali žadinti ir jo tautinę sąmonę ir aktyvumą kad ir siaurame vietos gyvenimo ratelyje.

Trečia gyvojo žodžio žadinama auditorija yra **mūsų lietuviškųjų radijo valandų klausytojai.** Jei ir šiose radijo valandose būtų dažniau šiltu žodžiu paminimi lietuviškųjų mokyklų vargai ir džiaugsmai, taip pat ir lietuvybės išlaikymo rūpesčiai šeimose, daugelis tėvų gal ryžtųsi aktyviau jungtis į talką savai vargo mokyklai ir jos mokytojam. Pačios mokyklos turėtų taip pat (gal per tėvų komitetus, jei būtų kurių išlaidų) duoti radijo valandom trumpų žinių iš mokyklinio gyvenimo, o gal ir tokių pat trumpų pedagoginio turinio paskaitėlių (kad ir 5-10 min. laikui).

(bus daugiau)

MAIRONIO šeštadieninės mokyklos New Yorke lietuvių kalbos pamoka. Mokytoja K. Šventoraitienė. Nuotr. R. Kisieliaus.

PAIŠYBOS pamoka šeštadieninėje mokyklos New Yorke. Nuotr. R. Kisieliaus.

Ieškoma mokinių šv. Antano gimnazijai

Tėv. Rafaelis Šakalys, pranciškonas, šiuo metu lanko lietuvių parapines mokyklas Connecticuto, New Yorko ir New Jersey valstybėse. Jis ieško mokinių šv. Antano gimnazijai Kennebunkporte. Tuo tikslu jau aplankė Chicagos apylinkę, Kanados didžiąsias lietuvių vietoves ir dalį New Yorko valstybės. Pittsburgho apylinkėje gimnazijai mokinius telkia T. Kazimieras Venclovas, kuris gyvena lietuvių pranciškonų vienuolyne Bridgevillėje.

Šiemet šv. Antano gimnazijoje yra 51 mokinys. Jau užsiregistravo keli antram semestrui. Pradeda eiti prašymai ir dėl ateinančių mokslo metų. Pranciškonų tikslas — ateinantiem mokslo metam sutelkti dvigubai mokinių. Tuo reikalu nuolat keliauja T. Rafaelis Šakalys, pradžios mokyklose supažindindamas mokinius su šv. Antano gimnazija, rodydamas iš jos gyvenimo filmus, lankydamas mokinių tėvus. Pranciškonai tikisi, kad, bėgant laikui, lietuviai tėvai vis labiau įvertins šią mokslo įstaigą, kurioje lituanistika pastatyta greta kitų dėstomų dalykų ir auklėjimas vykdomas lietuviškoje dvasioje. Čia veikia mūsų jaunimo draugijos tautinių šokių grupės, vaidintojų ratelis, choras, skudučių ansamblis. Visa tai daroma vardan lietuviško auklėjimo, kurį puoselėti yra pasinešusi ši mokykla. Daugėjant mokiniam, dar labiau stiprės tautiniai šv. Antano gimnazijos užsimojimai, ir visuomenė labiau pradės jausti jos įtaką organizacinėje veikloj.

Jau dabar priimami prašymai ateinantiem mokslo metam. Tėvai kviečiami atkreipti nuoširdų dėmesį į šv. Antano gimnaziją ir siųsti prašymus rektoriaus vardu šiuo adresu: St. Anthony's High School, Kennebunkport, Maine. **L. A.**

GIMNASTIKOS pamoka šv. Antano gimnazijoje, kai dar buvo "šiltas gražus rudenėlis"...

Metinis lituanistinės mokyklos vakaras

Hartford, Conn. — Sausio 10 lituanistinė mokykla lietuvių klubo salėje surengė du vaidinimus: "Gailutę ir Žirgonę", įscenizuotą pasaką, ir "Siuntinį iš Amerikos" — mokytojos Ninos Gailiūnienės kūrinį.

Pradžioje tėvų komiteto pirmininkas Antanas Šliogeris pasveikino susirinkusius tėvus, svečius ir mokinius. Žodį tarė taip pat parapijos vikaras kun. Karalis. Pranešinėjo Aldona Vitėnaitė.

—o—

Pirmojo vaidinimo turinį sudaro pasaka apie sunkų Gailutės (vaidino Virginija Aleksandravičiūtė) gyvenimą pas pamotę (Vitutė Šliogerytė). Pamotė podukros nekenčia, visaip ją vargina, o savo dukterį Žirgonę (Daiva Šimanskytė) lepina. Pagaliau pamotė įsigeidžia savo podukros atsikratyti. Ji prikalba tėvą (Vytas Saimininkas) nuvežti Gailutę į mišką vilkams sudraskyti. Tėvas tai padaro, manydamas vakare ją aplankyti. Išvargusi Gailutė (dabar jau Regina Aleksandravičiūtė) rengiasi gulti. Ateina meška (Petrukas Brazdžionis) ir voverytė (Irutė ir Danguolė Virkutytės) pagalbos prašyti. Už gerą širdį jos pažada Gailutę globoti ir saugoti. Gailutė išima iš meškos kojos didžiulį pašiną, voverytes paglosto ir užmiega. Bemiegančią randa nykštukas (Rimas Pilvelis) praneša gerajai laumei. Laumė ateina su savo nuolatiniu palydovu katinu (Algutis Pilvelis) ir apdovanoja Gailutę auksu. Tėvas, sąžinės griaužiamas, kitą dieną ateina į mišką ir randa Gailutę ne tik gyvą, bet net auksu apdovanotą. Parsiveža ją namo. Grįžusi mergaitė viską papasakoja pamotei ir seseriai Žirgonei. Vakare pamotė nuveda savo dukterį Žirgonę (dabar jau Laima Dapkutė) į tą pačią vietą, kad ir ji būtų apdovanota. Atbėga sužeistas kiškutis (Danguolė Virkutytė) ir žvirbliukas (Sigutė Banavičiūtė) pagalbos prašyti. Bet žiauri Žirgonė nepadeda nei vienam nei kitam. Gegutė (Loreta Zdanytė) išpranašauja Žirgonės blogą lemtį. Dar varlė (Aldona Petruškevičiūtė) mėgina mergaitei padėti, bet ji ir tą atstumia. Pagaliau atskuba vilkas (Rimvydas Zdanys pagriebia beširdžią Žirgonę ir "nusineša pietums į tamsią girią". Taip pikta pamotė pražudo tikrą savo dukrą.

Visi vaidintojai savo roles suvaidino puikiai. Žvėrelių ir paukščių kostiumus pasiuvo mamytės.

—o—

Antrojo vaidinimo (Siuntinio iš Amerikos") veiksmas vyksta Kaune, Salomėjos Neries bendrabučio vedėjos rolę vaidina Danutė Šliogerytė. Iš atsiųsto bendrabučiui siuntinio pražūva amerikoniška lėlė. Sušaukiamos mergaitės ir teiraujamasi, gal kuri yra paėmusi pažaisti. Nė viena neprisipažįsta. Pagaliau lėlė atsiranda — Rūta Jurkevičiūtė šoka baletą.

Į bendrabutį ateina kompartijos pirmininkas (Rimvydas Zdanys). Viena gera bendrabučio mergaitė pristatoma pirmininkui apdovanoti pagyrimo žymeniu. Bet pirmininkas sako, kad jis turįs apie ją neigiamų duomenų — ji meldžiasi ir dar su ražančiumi rankose. Tačiau ji galinti pagyrimą laimėti, jeigu rožančių numes žemėn. Mergaitė atsisako tai daryti, nes jai tą rožančių yra davusi senelė. Be to, pirmininkas įspėja, kad bendrabutis daugiau iš Amerikos siuntinių nepriimtų! Įeina laiškanešys (Jonukas Saimininkas) ir atneša siuntinį adresuotą Kompartijos Pirmininkui. Pirmininkas, siuntinį nusitvėręs, išbėga. Išvada aiški: amerikoniški siuntiniai malonūs visiem.

Ir šiame veikale, mokiniai ir mokinės savo roles atliko pasigerėtinai.

Po vaidinimo tėvų komitetas svečius, mokinius ir jų tėvus pavaišino skania kava ir užkandžiais. Prie stalo darbavosi Aldona Zdanienė, Danutė Brazdžionienė ir Kazys Petruškevičius.

Hartfordo lietuviai džiaugiasi, kad lituanistinė mokykla surengė tokius šaunius vaidinimus įtraukdama į darbą visus mokinius. Nuopelnas, be abejo, matyt Ninos Gailiūnienės. Būtų gera, kad šiuos vaidinimus pasiųstų LB. Švied. Tarybai, kuri juos paskleistų ir kitoms mokykloms. (Taip buvo nutarta mokytojų konferencijoje New Yorke sausio 2-3) **J. Bernotas**

FOR SALE

1962 Chevrolet, 2 door, Biscayne, like new, 6 cylinders, Standard shift Turquoise 1,100 dol. VI 3-6545.

IŠ VISUR

— **Vatikano** oficialus dienraštis "Osservatore Romano" Kalėdų numeryje rašė apie dr. J. Savojo knygą "Kovą prieš Dievą Lietuvoje", nurodydamas, kad ta vertinga knyga yra išversta į ispanų kalbą; vertė inž. K.A. Trimakas.

— **Ateitininkų sendraugių** stovykla Dainavoje šią vasarą bus rugpiūčio mėn. 1-8. Šią datą prisiminkite, skirdami atostogų laiką.

— **Inž. Arvydas Rimkus ir Donatas Venckus** sausio 9 žuvo lėktuvo katastrofoje Kalifornijoje, besileisdami į San Carlos aerodromę. Iš keturių skridusių vyrų vietoje žuvo trys; iš jų abu lietuviai.

— **Kun. Benediktas Sugintas,** grįžęs iš ilgos kelionės po pasaulį, sausio 17 Chicagoje Jaunimo Centre, atšventė 70 metų sukaktį. Chicagoje rinkdamas po doleri Vasario 16 ir saleziečių gimnazijom remti, surinkęs iš viso 130,000 dolerių.

— **T. Viktoras Gidžiūnas** iš Brooklyno pranciškonų vienuolyno buvo išvykęs į Kennebunkportą, Maine, kur penktajame teologijos kurse davė eilę paskaitų iš homiletikos ir pranciškonų ordino istorijos.

— **Skautų vadų** kursai įvyko šv. Antano gimnazijos patalpose sausio 15-17. Buvo suvažiavę 30 asmenų iš įvairių vietovių.

— **stasys Dargis, Juozas Jasinevičius ir Aldona Bušinskaitė,** torontiečiai, sudaro Kanados krašto rinkiminę komisiją, kuri Kanadoje praves Ateitininkų Federacijos Tarybos rinkimus.

— **Virginija Paulytė,** studentė ateitininkė, gyvenanti River Edge, N.Y., pakviesta į prezidento inauguraciją, išvyksta į Washingtoną dalyvauti iškilmėse.

— **Kun. Rapolas Krasauskas** yra krašto rinkiminės komisijos pirmininkas Ateitininkų Federacijos Tarybos rinkimams Italijoje pravesti. Kiti Italijos krašto rinkiminės komisijos nariai yra kun. dr. P. Jatulis ir Msgr. K. Razminas.

"LIETUVIŲ DIENŲ" SPECIALUS NUMERIS

Lietuvių Dienų žurnalo 1964 spalio numeris buvo skirtas pasaulinės parodos lietuvių dienai New Yorke pavaizduoti. Dar galima gauti 1964 spalio, lapkričio ir gruodžio mėnesių numerius, visus trys, tik už vieną dolerį, arba 3 egz. bet kurio iš jų už tą pačią kainą. Telefonuokite arba rašykite adresu: Lithuanian Days, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, Calif. 90029. Jeigu dar nesate šio labiausiai iliustruoto kultūros žurnalo skaitytojas — turite progos susipažinti su jo turiniu ir jį užsiprenumeruoti.

"Lietuvių Dienų" Leidykla

KVIEČIAME UŽSIPRENUMERUOTI
MĖNESINĮ KULTŪROS ŽURNALĄ

AIDUS

Eina tremtyje jau 19 metų
Redaguoja
dr. Juozas Girnius
Metinė prenumerata 7 dol.
Adresas:
AIDAI
680 Bushwick Ave.
Brooklyn, N. Y. 11221

— **Prof. K. Pakšto** monografijai ir paminklui aukojo: Prof. Bruno J. Gartung, Wheeling, W. Virginia, 20 dolerių; Very Rev. Kevin R. Keelan, T.O.R., Province of The Most Sacred Heart of Jesus, Loretto, Pa., 25 dolerius. Aukas siųsti: Pakš-Fund, c*o J. Mikaila, 16870 Stoepel, Detroit, Mich. 48221.

— **Tėvas Jonas Giedrys, S.J., Irena Birutė Jurgelevičiūtė** ir **Asta Vinkšnaitytė** sudaro Brazilijos krašto rinkiminę komisiją. Ateitininkų Federacijos Tarybos korespondenciniams rinkimams. Susirašinėjimas sekretorės adresu: Asta Vinkšnaitytė, Caixa postal 4118, Sao Paulo, Brazil.

Jūra ir lietuvis

B. STUNDŽIA

Valstybės sienos, kaip daugumas įsivaizduoja, nesibaigia ten, kur jūra skalauja krantą. Jos siekia dar tris mylias nuo kranto. Trijų mylių riba yra nustatyta tarptautiniais susitarimais, bet dabar daug valstybių savavališkai tą ribą praplėtė iki penkių ar net iki dvylikos mylių, atseit, kiek pajėgia to vandens ploto užvaldyti.

Lietuvos nepriklausomybės laikotarpyje daug gražių užsimojimų turėta narsių kalbų netrūko ir atrodė netruks, bet dažniausiai žodžių nesekdavo darbai. Sunkiai iškovota nepriklausomybė ir vėliau atgauta dalis M. Lietuvos — taip lengvai, nė šūvio neišsovus, buvo prarasta. O kalbėdavo kadaise ordinuoti vadai: ...nė vienos pėdos svetimiems"!

Daug buvo padaryta laisvėje, bet galima buvo ir daugiau nuveikti. Kai kurios specialybių sritys buvo nemėgiamos, kadangi "neatitiko" mūsų konservatyvių ūkininkų būdui. Vos ne vos pavyko nukreipti mažą tautos dalį į prekybą.

Nemažai buvo uždirbama. Daug mūsų žmonių rado sau pragyvenimo šaltinį.

Prasidėjus su prekyba, reikėjo susirūpinti ir transportu, nes prekiauti be pigaus transporto — tai lyg medinėm kojom vaikščiti. Ką galvotumete apie ūkininką, kuris bandytų vežti savo gėrybes į prekyvietę samdytu arkliu ir vežimu? Taip pat į namus svetimųjų atvežta prekė visada brangiau kainuoja.

Verslininkai greitai suprato, kad **jūra yra pigiausias transporto kelias, kurio nereikia nei taisyti nei prižiūrėti nei statyti.**

Iš istorijos žinome, kad dėl priėjimo prie jūros ir jos kelių vyko ir vyksta valstybių varžybos, dažnai lydimas ilgų karų. Mūsų kunigaikščiai jodinėjo rytuose ir, anot tos istorinės nesamonės, **"girdė žirgus Juodojoje jūroje'...** Sakytume, buvo įbridę su žirgais, nes nė arkliai sūraus jūros vandens negeria. Taigi, buvom prie Juodmario, o savo žemėje pusę. Žemaičių su pajūriu atidavėm ordinui, neminint jau to, kad lietuviai nepadėjo prūsams nusikratyti vokiečių riterių jungo. **Po Žalgirio mūšio palikimas M. Lietuvos ordino žinioje nekokioje šviesoje rodo mūsų buvusių kunigaikščių politinę išmintį.**

Atrodo, kad mes apie jūrą galvojome nerealiai, su pasibaisėjimu. Daugumai jūra tebuvo smagi pasimaudyti, o pajūrys— romantiškai praleisti atostogas. Galvoti apie uostus, krantinių ilgį, žvejybą, laivus — tai nei smagu nei romantiška..

Jūrininkų Sąjungos atsišaukimas kurti savo prekybinį laivyną likdavo be atgarsio, nes valdžioje sėdėjo žmonės, užaugę kaime, išsimokslinę Maskvoje, Kijieve ar dar kitoje kontinental. Rusijos mokykloje. Vis dėlto pavyko pralaužti ledus ir **susidarė prekybinio laivyno užuomazga.** Pasirodė, kad lietuviai gali būti neblogesni jūrininkai už kaimynus, o svarbiausia — laivai nešė didelį pelną.

Be prekybos laivyno yra kitos pelningos sritys, susijusios su jūra į t.y. **aukštosios jūros žvejyba, vasarvietes ir jūros prekyba.**

Žuvų nereikia maitinti nei jomis rūpintis; reikia tik turėti priemonių ir mokėti pagauti. O tai vertingas maistas.

Kuršių Neringa galėjo būti aukso kasyklos, jei būtų buvę ten gerų viešbučių ir truputis propagandos. Iš viso Lietuvoje neturėjome nei organizuoto turizmo, nei kelių, nei viešbučių, nei pagaliau ir jūros prekybos specialistų.

Apie jūrą, jūrininkus, žvejus labai mažai ką beužtiksime ir **mūsų grožinėje literatūroje.** Muzikai, be jūreivių maršo, beveik nieko nesukūrė. Dailininkai tik iš kranto jūrą kartais pavaizdavo, bet nei vienas jūroje nedrįso piešti.

Baudžiavos sulenktas mūsų tautiečių nugarkaulis dar ir šiandien neišsitiesia. Nuolankiai paklusnus buvo lenkiškam dvarponiui, dabar pataikaują rusiškam politrukui arba čia dvilinkai lenkiasi prieš bosą. Ūkininkai bendrai nėra veržlūs ir ryžtingi.

Šia proga prisiminkime **brolius mažlietuvius,** kurie per 700 metų vilko vergiją, bet sugebėjo išlaikyti savo kalbą papročius. Ten buvo atspaustos pirmosios lietuviškos knygos, iš ten atėjo "Aušra", iš ten suskambėjo "Varpas".

Mažlietuviai drąsiai pasisakė **"Lietuviais esame mes gimę, lietuviais norime ir būt...**

Minėdami sausio 15, pagalvokime, ar mes atidžiai sekame **vokiečių užsimojimą atgauti Klaipėdą.** Toms jų užmačioms turime priešintis visų kalbų spaudos skiltis panaudodami radiją, asmenines pažintis su politikais. Mokslininkai turėtų aiškiau pasisakyt dėl M. Lietuvos praeities. Ypač to lauktina iš jaunimo, studijuojančio istoriją. Jų pareiga bus supažindinti anglosaksus, kurių žodis gali būti lemiamas dėl Klaipėdos ir M. Lietuvos ateities.

Vertėtų paskatinti jaunimą griebtis jūrinių specialybių, kurių yra nemažai. Džiugu būtų matyti lietuvio dailininko nupieštą jūrinėmis temomis paveikslą arba išgirsti naujai sukomponuotą jūrinę dainą.

Prisimintina, kad dabar Lietuvoje **jūreivystė ir laivininkystė daro pažangą.** Yra jūrinystės mokykla, nors neatrodo, kad ten būtų dėstoma lietuvių kalba, kadangi nesudaryta lietuviška jūrinė terminologija. Tariamuose "lietuviškuose" laivuose įgulos yra mišrios, komanduojama rusiškai. Bet faktas, kad paruošiama ir lietuvių kapitonų, šturmanų, mašinistų, radijo telegrafistų, žvejybos specialistų. Yra Klaipėdoje laivų statyba ir veikia žuvies apdirbimo įmonės.

Iš savo pusės — nevenkime vandens sporto, kuris įdomus ir sveikas. Remkime mūsų jūrų skautus, vieninteli jūrinės minties laikraštį "Mūsų Pajūris" ir įsisamoninkime, kad **ateities Lietuva bus jūrinė valstybė,** kurios laivai sieks tolimas jūras. Yra sakomą, jog "tauta be laivyno — tai paukštis be sparnų, žuvis be pelėkų". Kai tauta netenka ryšio su jūra, ji būna kitų sumaloma ir ištrinama iš žemėlapio.

LIETUVOS pamaryje žvejai traukia tinklus.

Švenčių atgarsiai Waterbury, Conn.

Šv. Juozapo parapijos choras, vadovaujamas komp. A.J. Aleksio, įspūdingai paruošė šv. Kalėdų ir Naujų Metų bažnytines iškilmes savo gražiu giedojimu. Solo bei duetų partijas atliko M. Andrikytė, J. Brazauskas, A. ir K. Čampės, A. Jarus, A. Paliulis, K. Seliokas, S. Stulginskaitė, L. Sulauskaitė. Džiugu pažymėti kad ne vien per Bernelių mišias, bet jau nuo pirmojo Advento sekmadienio sumos metu mūsų choras gieda šv. Mišių dalis ir kitas giesmes tik lietuviškai.

Kazimieras ir Diana Čampės iš Purdue universiteto (Indiana) buvo parvykę šventėm pas tėvelius ir draugus rytuose. Tad buvo šaunios vaišės pas Juozą ir Apoloniją Papievius, West Hartford, Conn., ir Adolfą ir Kazimierą Čampes, Oakville, Conn., ir kitur.

Naujus Metus sutikome LB rengtame pokilyje Rofer Smith viešbutyje. Švečių buvo iš įvairių Conn. miestų. Kalbas pasakė šeimininkas dr. P. Vileišis, komp. A. Aleksis, valstybės senatorius William J. Verriker.

Komp. A. Aleksis savo muzikos studijoje sausio 3 surengė tradicines vaišes choro nariam pagerbti. Choristai šeiminiškoje nuotaikoje giedojo, dainavo, pasidalijo mintimis bei vieni kitiem nuoširdžiai palinkėjo laimingų, darbingų Naujų Metų. Vedėjas komp. A. Aleksis savo įdomioj kalboj aiškiai nušvietė choro pareigingą uždavinį bažnyčios naujoje liturgijoje. Prašė choristų "širdimi ir jėga tęsti, išlaikyti lietuvybę, visur ir visada būti su lietuviška giesme ir daina".

Priimti bei šiltai pasveikinti trys nauji nariai — Juozas Gelumbauskas, Vilius ir Eda Bražėnai (persikėlė iš Stamford, Conn.). 1965 metams choro valdyba: klebonas kun. E. Gradeckas, dvasios vadas; Marcelė Andrikytė, pirm.; Antanas Paliulis, vicepirm.; Valerija Gelumbauskienė ir Leokadija Sulauskaitė, sekretorės; Kazimiera Čampienė, iždininkė; Petras Marūnas, maršalas; Juozas Kazlauskas ir Vladas Vaškelis, knygiai.

Lyra

Išnuomojamas butas gražiame Woodhaveno rajone. Šeši kambariai pirmame aukšte. Dėl papildomų informacijų skambinti **VI 9-0775.**

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti:

GLenmore 2-2923

PADĖKITE PRANCIŠKONAMS PASTATYTI LIETUVIŲ KULTŪROS CENTRĄ NEW YORKE

VIENUOLYNĄ - KOPLYČIĄ, SPAUSTUVĘ, PATALPAS LIETUVIŲ VISUOMENINIAM REIKALAM

Aukos siunčiamos adresu:

BUILDING FUND
FRANCISCAN MONASTERY
680 BUSHWICK AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Aukojusieji 1000 dol. tampa garbės fundatoriais

500 — amžinais nariais

100 — fundatoriais

aukojusieji mažiau — rėmėjais.

Galima įrašyti ir mirusius (memorial). Aukotojų vardai bus įamžinti pastato garbingoje vietoje ir prisimenami vienuolių maldose bei mišiose.

Siunčiu auką statybų fondui $ .....

Pažadu auką statybų fondui $ .....

Įrašau mirusį .....

Siuntėjas .....

Adresas .....

.....

Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax deductible)

Norite geros meniškos fotografijos —

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ

vairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

Tel. HYacint 7-4677

FOTOGRAFAS
Romualdas Kisielius

Tarptautinės Fotografų Sąjungos narys, baigęs Amerikos kariuomenės foto mokyklą. Jums už prieinamiausią kainą atliks visokius fotografinius darbus.

Dėl susitarimo skambinti — GLenmore 2-0029

LITAS Investing Co. Inc.

kviečia

Pirkti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte
Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 5½%)
Skolintis automašinoms, namų remontui, akcijų pirkimui

Dėl prospekto ir kitais reikalais:
V. VEBELIŪNAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N. Y.; HI 1-6799
A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0997

Darbo valandos: šiokiadieniais 6 - 9 val. vak.; šeštadieniais 9 - 4 val.

— HAVEN REALTY —

Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance

Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 3 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

CRANE SAVINGS & Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.

Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.

Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmd. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; šeštadienais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

"Laimingesnis dalykas duoti, kaip imti" (Apd. 20, 35)

DŽIAUGSMAS SESELĖMS

PAGUODA SENELIAMS

LAIMĖJIMAS AUKOTOJAMS

NUKRYŽIUOTOJO JĖZAUS SESERŲ VIENUOLYNAS

Our Lady of Sorrows Convent

261 Thatcher Street, Brockton, Mass. 02402

Nukryžiuotojo Jėzaus seserys 1950 metais perdirbo senus pastatus į senelių namus. Tačiau tie namai dabar per maži — talpina tik 25 asmenis ir nebeatitinka senelių priežiūros naujausiem reikalavimam. Kardinolo Cushingo rūpesčiu ir valdžios remiamos seselės dabar stato naujus, didesnius namus su moderniais gydymo įrengimais. Jos labai kviečia į talką padėti aprūpinti mūsų senelius ligonius.

PRAŠOME DIEVO GARBEI IR TAMSTOS DŽIAUGSMUI LIKTI GARBĖS AUKOTOJU, FUNDATORIUMI, RĖMĖJU, STATYTOJU, BENDRADARBIU.

Seselės amžinai bus dėkingos. Aukos už jus šv. Mišias, novenas ir gerus darbus. "Taigi, būkite gailestingi, kaip ir jūsų Tėvas gailestingas" (Luk. 6.36), sako Jėzus.

Siunčiant auką, prašom pasinaudoti pridėta atkarpa

OUR LADY OF SORROWS CONVENT

Didžiai Gerbiamoji Motina Elžbieta, prašau įrašyti mane į:

GARBĖS AUKOTOJUS $1000	FUNDATORIUS $500	RĖMĖJUS $200
STATYTOJUS $100	BENDRADARBIUS $50	AUKSO KNYGĄ mažiau kaip $50

KAMBARIO GARBĖS AUKOTOJAI gali aukas skirti atminimui savo artimųjų — gyvųjų ir mirusiųjų. Jų vardai bus įrašyti atskirose lentelėse prie kambario.

STATYBOS FUNDATORIŲ IR RĖMĖJŲ vardai bus įrašyti specialioje lentoje naujuose namuose.

STATYTOJAI IR BENDRADARBIAI gaus atitinkamus pažymėjimus.

AUKSO KNYGOJE bus įrašyti vardai visų asmenų, kurie aukojo bent kokią auką naujų namų statybai. Nukryžiuotojo Jėzaus seserys visados prisimins savo geradarius maldomis ir gerais darbais.

Pažadėtoji auka galima įteikti dalimis: per dvidešimt mėnesių, įmokant kas du mėnesiu po atitinkamą dalį.

SPORTAS

FASKO RINKIMAI

Šiaurinės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir sporto sąjungos garbės teismo pranešimas Nr. 2.

1. Garbės Teismas skelbia, kad yra gautas Clevelando rinkėjų grupės Fasko narių nominacijos raštas, kuriuo Toronto Apylinkės ŠALFASS nariai nominuojami į naująjį Faską, būtent:

Tėv. Paulius Baltakis, O.F.M. 40 m., T.P.P.S.K. "Aušra" narys;

Jonas Gustainis, 42 m., T. L.S. K. "Vytis" narys;

Vytautas Bireta, 36 m. T.P. P.S.K. "Aušra" narys;

Sigitas Krasauskas, 42 m. T. L.S.K. "Vytis" narys;

Stasys Ginčiauskas, 42 m, T.P.P.S.K. "Aušra" narys;

2. Visi nominuoti kandidatai atitinka ŠALFASS Statuto C skyriaus 3 ir 4 paragrafų reikalavimus.

3. Kadangi yra gautas tik–1 nominacijos sąrašas, Garbės Teismas nutarė, kad rinkėjai (sporto klubai) balsuoja:

a-už patiektą sąrašą, arba

b-siūlo Fasko rinkimus pravesti visuotinio ŠALFASS suvažiavimo metu vasario 6-7 Clevelande, Ohio.

4. Skundai dėl kandidatų netinkamumo turi būt prisiųsti Garbės Teismui iki 1965 sausio 20.

5. Rinkimai turi būti pravesti š.m. sausio 24 iki 31 d. ir pasiųsti Garbės Teismui nevėliau š.m. sausio 31 d. 12 P.M. (pašto antspaudas).

6. Rinkimai turi būti pravesti pagal naujuosius rinkimų nuostatus.

7. Garbės Teismas prašo klubų atlikti savo pareigą ir rinkimų rezultatus prisiųsti prašomu laiku.

T. Paulius Baltakis, O.F.M.
H. Stepaitis
K. Stanaitis

L.S.S. ŽIEMOS STOVYKLA

Lietuvių Studentų Sąjungos žiemos stovykla bus sausio 24-31 Killington, Vermont, dešimts mylių į rytus nuo Rutland, Vt., ir tik pusė mylios nuo slidinėjimo vietovės. Apsistojimo vieta — Fondue House Lodge, Killington, Vt.

Programa:

Slidinėjimas dienos metu. Vakarais: pirmadienį kalbės dr. Henrikas Nagys iš Montrealio, trečiadienį dr. Juozas Girnius iš Bostono ("Kur suprantu ir kur nesuprantu dabartinį studentą".), penktadienį — poetas Antanas Gustaitis iš Bostono. Šeštadienį — šokiai.

Stovyklą organizuoja L. S.S. Bostono skyrius ir kviečia visus studentus atsilankyti. Jei norite užsitikrinti nakvynę, ar turite kokių klausimų, prašom kreiptis: Jura Galinytė, 19 Mellen Street, Dorchester, Mass., 02124, Tel. 617 AV 2-2024.

Kas numato atvažiuoti sausio 24, galės registruotis nuo 4 val. popiet Fondue House. Vakarienė 6 val. vak. Iki pasimatymo!

Jūra Galinytė KILLINGTON, VT.

MEDŽIOTOJAS. J. Q. A. Vardo skulptūra New Yorko centriniame parke. Nuotr. V. Maželio.

DARBININKO SUKAKTIES PROGA
gautos aukos spaudos darbam paremti

Mike White, Brooklyn, N. Y. 8 **13 dol.**

Po 6 dol.: O. Martus, M.D. Cleveland, Ohio; L. Bajorūnas, Southfield, Mich.; D.R. A. Baltrukėnas, Akron, Ohio, J. Rasčius, Richmond Hill, N.Y.

Po 5 dol.: Kun. S. Morkūnas, Sioux City, Iowa; R. Sinulis, Nuthly, N.J.; N.J. A. Mikalajūnas, Binghamton, N.Y.; V. Sidzikauskas, Flushing, N. Y. A. Karušaitis, Brooklyn, N. Y.; S. Lušys, Richmond Hill, N.Y.; kun. Z.A. Smilga, Middletown, N.Y. Lt. A. Alksninis, Charleston, S. C. — 4 dol.

Po 3 dol.: kun. J. Grabys, Albany, N.Y.; E. Aleksa, Cleveland, Ohio, W. Adams, Paterson, N.J.; B. Gurėnas, Chicago, Ill.; J. Uždavinis, So. Boston, Mass.; J. Gruodis, Monticello, N.Y.; V. Dragunevičius, Mamaronrck, N.Y.; K. Nugaris, Kearny, N.J.; S.J.; A. Tilenis, So. Boston, Mass.; F. Pažusis, Maspeth, N.Y.; B. Mieželis, New Hyde Pk. N.Y.; E. Chmeliauskas, Garnder, Mas s.; M. Saulienė, Paterson, N.J.; S.J. Martin, Battle Creek, Mich., K. Paszkus, So. Boston, Mass.

Po 2 dol.: R. Balaišis, Cleveland, Ohio, A. Steponis, Great Neck, N.Y.; M. Petrauskienė, Hartford, Conn.;

Nuoširdžiai dėkingi
Tėvai Pranciškonai
Darbininko leidėjai

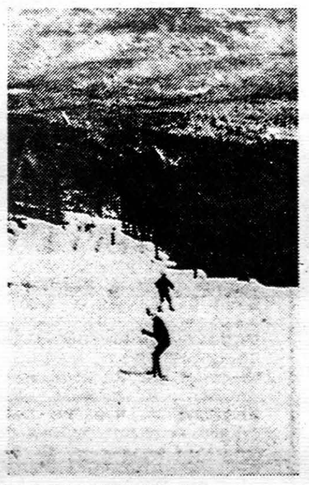

ATSIŲSTA PAMINĖTI

LIETUVIŲ DIENOS, dvikalbis lietuvių kultūros žurnalas, 1964 m. gruodžio mėn., nr. 10 Leidžia A. Skirius, redaguoja Bern. Brazdžionis ir redakcinė kolegija. Adr.: 4364 Sunset Blv. Hollywood, Calif. 90029. Atsk. nr. kaina 65 ct.

Praėjusių metų švenčių numeris daugiausia skirtas Kristijono Donelaičio sukakčiai. Šalia gausios medžiagos ir foto nuotraukų lietuviškoje dalyje, angliškame skyriuje dedama Yale universiteto prof. Aleksio Rannito rašinys apie Donelaičio kūrybą ir Nado Rastenio versta "Metų" pradžia. Viršelį puošia naujojo Vliko pirm. V. Sidzikausko portretas, o tekste plačiai aprašomas reorganizuoto Vliko seimas ir jo posėdžiai.

New Yorko šeštadieninės mokyklos tėvų komiteto padėka

Kaip kas metai, taip ir šiemet buvo surengta Kalėdų eglutė, Apreiškimo bažnyčios parapijos salėje. Tai didelis įvykis ne tik vaikam, kurie tą mokyklą lanko, bet ir kitiem mažiesiem, kuriuos tėvai atveda bent kartą į metus parodyti, kad kažkur yra lietuviška mokykla, kur vaikučiai ne tik mokosi, bet ir žaidžia ir dainuoja lietuviškai. Bet reikia ir liudėti, kad daug tėvų nei žinoti nenori nei savo vaikams parodyti, ką mažieji šeštadieninės mokyklos mokiniai sugeba parodyti.

Šiais metais vaikučiai pasirodė ypatingai gražiai ir įdomiai. Jautresniam žmogui net ašarą išspaudė. Programa savo meniškumu ir vaizdingumu visus sužavėjo. Sunku buvo patikėti, kad toki puikūs ir stilingi rūbai pačių mamyčių pasiūti. Dekoracijos, muzika, apšvietimas — tai vis dėka tėvelių, kurie nesigailėjo nei darbo nei sugaišto laiko. Bufetas buvo su skaniausiais tortais, pyragais, sumuštiniais; viskas buvo namuose kepta, kad tik būtų gardžiau.

Tėvų komitetas dėkoja visiem, daugiau ar mažiau prisidėjusiem. Kiekvieną išvardinti yra labai sunku, nes beveik visi stengėsi savo įnašu, kiek galima, tą Kalėdų eglutę padaryti iškilmingesnę ir turtingesnę.

Ypatinga padėka J. Matulaitienei už programos paruošimą, dail. V.K. Jonynui už paaukotą paveikslą laimėjimam, dr. T. Savickui už kasmetinę auką mokyklai, kleb. kun. N. Pakalniui už patalpas, ved. E. Ruzgienei už vadovavimą mokyklai.

Prisidėjusiem darbu: P. Osmolskiui, P. Jurkui, A. Mrozinskui, V. Zeleniui, kun. J. Pakalniškiui, J. Kregždienei, O. Barauskienei, R. Kisieliui, A. Vileniškiui, A. Gerulaitienei, D. Siemaškienei, A. Žukienei, R. Miklienei, D. Birutienei, D. Alilionienei, R. Ašenbergienei, E. Šlapelienei, J. Raubai, O. Raubienei, I. Jankauskienei, B. Mikalauskienei, E. Liktorienei, V. Kidoliui, A. Prekeriui, H. Miklai, L. Noreikai, M. Jankauskui.

Aukotojam pinigais ar produktais: J. Andriušiui, A. Andriuškevičiui, J. Bublaičiui, Mažeikams "Park Florist", "Rožmuva" Galminui, P. Bručui, V. Maželiui, V. Beleckui, "Arlington" res., "3 Joe's" Povilaičiui, S and G maisto krautuvei, J. Jonynienei, E. Bliuvienei, Šimanskio maisto krautuvei, M. Šalinskienės laidojimo įstaigai, V. Eidukevičiui, Misiūnų gėl. krautuvei.

Tėvų Komitetas

Išnuomojamas 5 kambarių butas Ridgewoodo rajone. Su apšildymu. Tinkamas šeimai su vaikais. Nori lietuvių. Skambinti GL 3-8426.

Richmond Hill sekcijoj išnuomuojamas butas iš 5 kambarių, prie pat parko. Skambinti VI 6-1056.

Ridgewoode, prie gero susisiekimo ir parko, išnuomojamas butas iš 5 šviesių kambarių. Kreiptis EV 6-5888.

Pakeitus šildymo sistemą, yra likę apie 7 tonai kurenamų anglių (bockwet rūšis), kuriuos galima pirkti už labai prieinamą kainą. Vieta yra East New Yorke, iš kur galima juos pasiimti. Skambinti VI 7-3563.

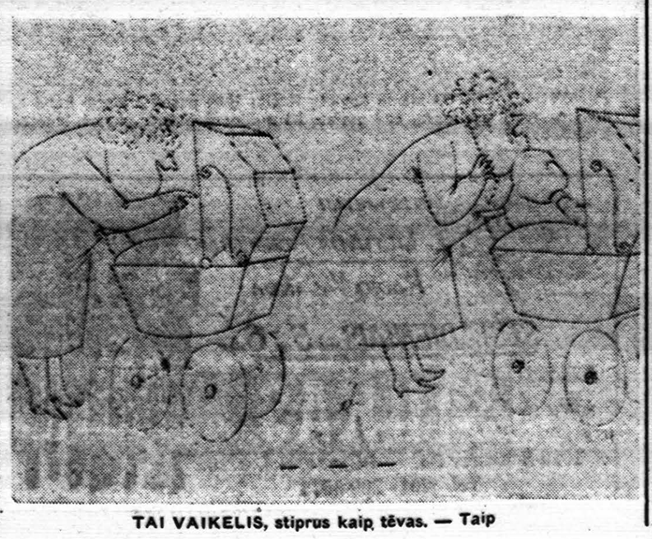

TAI VAIKELIS, stiprus kaip tėvas. — Taip

Lietuviškos muzikos plokštelės

(45 arba 33⅓ RPM)

Nr. 1	R. Butrimo: Dzūkų polka, Auksiniai lapai, Lietuvių valsas, Jau šią naktį	$1.50
Nr. 2	B. Budriūno: Tėviškėlė, Lietuva brangi, Jau pravertos dvaro stonios, Lygioj lankelėj, Jūreivių maršas	1.50
Nr. 3	B. Budriūno: Vabalas ir gėlė, Ant marių, Apynėlis, Mano protėvių žemė	1.50
Nr. 4	Lietuviška džiazo muzika: Kas bernelio susvajota, Anoj pusėj Nemunėlio	1.00
Nr. 5	Liet. džiazo muzika: Kelk, mergele, pramigai, Beaušt anti aušrelė	1.00
Nr. 6	Liet. džiazo muzika: Žibuoklės, Mano lėlė	1.00
Nr. 7	V. Stankus: Kam gi liūdėti; valsas ir tango	1.00
Nr. 8	Lionė Juodis: Shepher Boy, Sleeping Child	1.00
Nr. 9	Lietuvių dainų šventės Australijoj chorų dainos: Linelį raunu ne viena, Nudavė dukrelę, Už jūrių marių, Šėriau žirgelį, Šią naktelę, Stikliukėlis, Motin, motušė, Laisvės daina, Pasisėjau žalią rūtą, Tu berželi, Šiltas gražus rudenėlis, Kur giria žaliuoja, Jaunimo giesmė.	4.00

(Pašto išlaidom pridedama 25¢)

DARBININKO ADMINISTRACIJA
910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221

RADIJO PROGRAMOS

BOSTON, MASS.
Vedėjas
JONAS J. ROMANAS, Sr.
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmadieniais nuo 11 iki 12 vid.

BOSTON. MASS
Vedėjas
STEP. MINKUS
WLYN — 1360 kilocycles
ir FM 101.7 banga
Sekmadieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BROCKTON, MASS.
Vedėjas P. VIŠČINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
AM bang. 1190 kil.—FM bang. 105.7 meg. iš WKOX, Framingham, Mass.
Sekmadieniais 8 - 9 val. ryte

DETROIT, MICH.
Vedėjas RALPH J. VALATKA
WJLB, 1400 banga
15756 Lesure, Detroit 27, Mich.
BRoadway 3-2224
Šeštadieniais 8:45 iki 9:45 v.v

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGŪNAVIČIUS
WBMI - FM 95.7
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel.: 249 - 4502
Sekmadienį — nuo 12 iki 1 p.p.

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 banga
Ved. ADOLFAS GAIGALAS
335 Titan St., Philadelphia 47, Pa.
HOward 7-4176
Šeštadieniais nuo 3:30 - 4:00 v. p.p.

WATERBURY, CONN.
WWCO — banga 1240-1000 klc.
Ved. ANT. PALIULIS
321 Robinwood Road
pran. Edv. Melninkas
Sekmad. — nuo 12:30 - 2 val. p.p.

CHICAGO, ILL.
SOPHIE BARCUS — šeimos radijo programos. Radijo stotis WOPA — Oak Park, Ill. AM 1490 klc.; FM 102.7 megac. kasdien 10-11 val. r.; šešt. - sekm. 8:30-9:30 val. r.; Lietuviškos vakaruškos pirm. 7-8 val. v.

SCHOOLS

ST. VINCENT ACADEMY
228 West Market St.
Newark N.J. — MA 2-1613
High School for Girls only—grades 9-12 Elementary School Boys and Girls Grades 1-8
Sisters of Charity
Sister Agatha Maria — Principal

INSURANCE

DANIEL D. CHAPMAN
Insurance—All Forms
Our aim is to establish the finest reputation for honesty, integrity & diligence May we serve you (Northeast cor. Rose St & Bayview Ave) Freeport 211 South Bayview Ave. Call 516 FR 8-0999

PRINTING

INTERNATIONAL PRINTING
EVERYTHING FOR THE PRINTING LINE
197 E. Fourth Street
New York City, N. Y.
Call OR 3-1830

VACATIONS

PRAY — PONDER
Win the Pearl of Great Price
The Daughters of Divine Charity—an International Congregation of Sisters — dedicated to God and Youth, welcome you to join them in their apostolate of teaching and service of the poor in schools, domestic work and nursing homes — Write — stating your age schooling and other qualifications to —
VOCATION DIRECTRESS
850 Hylan Boulevard
Staten Island, N. Y.

DISPLAY

JOSEPH RUTKOSKI
Wines & Liquors
2484 Merrick Road, Bellmore, L.I.
We Cater to Religious Groups
We also deliver. For fast service
Call 516 - SU 5-2644
Ask for Joe Rutkoski

Ilgo grojimo lietuviškos plokštelės

Varpas, Toronto choro 8 liet. dainos ir 6 liet. operos, st. 6.00	$5.00
Sutemų garsai, V. Stankus, 10 muzikos šokių. .... Stereo 6.00	$5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans. 16 dainų.	4.00
Lietuvos prisiminimai, L. Juodis, 14 liet. dainų akomp. gitara	5.00
Pavergtos Tėvynės dainos ir šokiai, 2 pl., 24 l. šokių ir dainų	8.00
Lietuvių tautiniai šokiai, J. Stuko leid. 14 tautinių šokių	4.00
Težydi vėliai Lietuva, Vyčių choro įdainuota 17 liet. dainų	4.00
Lietuviški šokiai, akordeonu K. Daubaro įgrota 18 liet. šokių	4.00
Dainos Lietuvai, S. Čerienės komp. įdainuota 12 liet. dainų	4.00
Lietuvos kanklės, 14 liet. kūrinių, vad. O Mikulskinei. Ster. $5	4.00
Mylėsi Lietuvą iš tolo, II dainų šventės 15 rinktinių dainų	4.00
Worcesterio Mėgėjų ratelio, 14 lietuviškų dainų	4.00
Kalėdų giesmės, Br. Budriūno Ansamblio 11 kalėd. giesmių	5.00
Tėvynei aukojam, Dainavos Ansamblio, 14 l. dainų. Ster. $6	5.00
Mes padainuosim, Čiurlionio Ansamblio 16 l. dainų. Ster. $7.50	6.50
Lietuviški maršai, Br. Jonušo įgrota 12 liet. patrijot. maršų	7.00
Ar žinai tą šalį, R. Mastienės, 13 liet. dainos solo	5.00
A. Šabaniausko, po 12 dainų-šokių X ir XI albumai po $5.00	10.00
Lietuviškos dainos ir šokiai, Monitor Co. 16 l. dainų ir šokių	4.50
S. Barkaus radijo vak. dainuoja. 10 kalėdinių ir 10 liet. dainų	5.00
Rožės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 lengvos muz. šokiai	5.00
Ar pameni, V. Stankus, 10 šokių muzika solo. ..... Ster. $6	5.00
Milžino paunksmė, Montrealio l. dramos teatro 3 pl. albumas	15.00
Suk, suk ratelį, Vilniaus choro 14 liet. dainų	4.00
Pilėnai, Liet. opera iš pavergtos Lietuvos (3 plokštelės)	11.00
Trijų metų Irutė, Ir. Giečiūtės 8 liet. patriotinės vaik. dainos	3.00
Lietuviškų dainų, šokių, polkų, Žukausko-Vasiliausko juokai	4.00
Dainuojame su Lione, 16 liet. dainų, įdainuotų L. Juodytės	5.00
Mes žengiame su daina, New Yorko vyrų okteto 17 dainų	4.00
Liaudies giesmė, Tėviškės choro 11 giesmių ir dainų plokšt.	5.00
Linksmieji broliai, 12 liaudies kūrinėlių	5.00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis, 10 plokštelių .... po	5.00
Clevelando Vyrų oktetas, 12 muzikos šokių rink. Stereo $6.00	5.00
Lietuviškos kamerinės muzikos 2 pl. Iz. Vyt. Vasiliūno	6.00
Dainuojame su Rūta, J. Stukas, Rūtos ans. 17 liet. d.	4.00
Lione Jodis Contralto, Town Hall 14 kūrinių rečitalio pl.	6.00
7 Kristaus žodžiai, Šv. Kazimiero parapijos choras	5.00
Žirginėliai, Montrealio liet. dramos vaikams pasakos	4.00
40 liet. dainų muzika, Tautinio orkestro leidinys	4.00
Garbė Tau, Viešpatie, Dainavos relig. giesmės. Stereo $6.00	4.00
Dainų ir Arijų rečitalis, sol. J. Vaznelio	5.00
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras	5.00
Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2 žod.)	3.00
Lithuanian 2-speed record course	3.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA
910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN, N. Y. 11221
(Persiuntimo išlaidom prašom pridėti 50¢)

REPUBLIC Liquor Store, Inc.
322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV 7-2089
JUOZAS BRUŽINSKAS, Manager
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų . . . Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIrginia 3-3544

"VENTA"
Home Improvements
Co.
Atlieka visus namų vidaus remonto ir modernizavimo darbus, įrengia rūsius (basements) pastoges (atikas) ir t.t. Darbas atliekamas sąžiningai patyrusių lietuvių stalių už prieinamą kainą. Kreiptis:
J. BANDŽIUKAS
84-12 102nd Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. VI 7-2772

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
LAIKRODININKAS - JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

LIETUVIŲ ADVOKATAI
Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

C. A. VOKET
VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEwton 9-6620

LAIDOJIMO DIREKTORIAI
Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRŪNAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. ŠALINS - Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. VIrginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN.
INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS
FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL
FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav
Laidotuvių direktorius ir balzamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

DARBININKAS

Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Vienuolynas ..... GL 5-7068

NEW YORKO NAUJIENOS

V. Sidzikauskas, Lietuvos delegacijos prie Pavergtų Tautų Seimo pirmininkas, išvyko į Washingtoną, kur sausio 19 buvo delegacijų pirmininkų pasitarimas ir bendri žygiai.

Vincas Rastenis sausio 16 atšventė 60 metų sukaktį. Ta proga jo namuose Woodhavene atsilankė visa eilė svečių bei bičiulių. Jų tarpe gen. konsulas V. Stašinskas, konsulas A. Simutis. Atsilankė ir chicagiečiai artistai — Nijolė Martinaitytė, Jonas Kelečius, Rimantas Cinka. Artistai buvo baigę savo programą Balfo vakare ir čia pakartojo vieną ištrauką— Saulėtą rytą.

Katalikių moterų 12 kuopa vasario 7 Aušros Vartų parapijos salėje šaukia metinį susirinkimą. Narės ir viešnios prašomos dalyvauti.

Lietuviais esame mes gimę, prof. J. Žilevičiaus sudarytas lietuvių dainynas, gautas Darbininko administracijoje. Su gaidomis, pritaikytas dainavimui ir pianui. Kaina 4.50 dol.

Akėčios — tuo vardu po švenčių pasirodė Brooklyne leidžiamas satyrinis laikraštukas. Leidėjais pasirašo — Romuvos ir Vagos leidyklos, 8 puslapių. Vieno numerio kaina 50 ct. Laikraštėlin įdėta humoristinių eilių, pasiskaitymų, linkėjimų N. Metam. Redakcijos ir administracijos adresas: 84-20 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y., 11421.

Tėv. Juvenalio Liaubos, pranciškonų vienuolyno viršininko, kalbą, įrašytą į juostelę, perdavė per radiją visa eilė lietuviškų radijo valandėlių Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Kalba lietė naujas statybas Brooklyne.

Kaip rinksim Vasario 16 aukas?

Sausio 14 įvyko Alto New Yorko skyriaus posėdis. Pirmininkavo dr. Antanas Skerys. Buvo kalbama apie pasiruošimą Vasario 16 minėjimui New Yorke. Svarstant aukų rinkimą, 8 balsais iš 14 nutarta aukas rinkti prie staliukų. Balsavusieji prieš tokį nutarimą laikėsi senojo nusistatymo — rinkti aukas salėje praeinant pro sėdinčių dalyvių eiles.

Būtų įdomu žinoti, kaip žydai Izraelio valstybei renka aukas ir sudeda 10 milijonų dolerių. Mes, Didžiojo New Yorko lietuviai, pavergtajai Tėvynei vaduoti vos-ne-vos suklojame 2000 dol. Tai kaip gi mes kovojame dėl Lietuvos išlaisvinimo?

Jei kas duoda dolerį, ir tai nori būti atžymėtas laikraštyje. Kiti nesivaržo mesti ir . . .smulkių, arba visai nieko neduoda, dar pasišaipo. Šiemet New Yorko Alto Taryba atsižvelgė į tokius asmenis, kad jų 'gerų jausmų' neerzintų besėdinti eilėje. Man atrodo, kad tokiu pataikavimu, kada vieną kartą tik metuose renkamos aukos Tėvynei gelbėti, nieko daugiau nelaimėsime.

P. J. Montvila

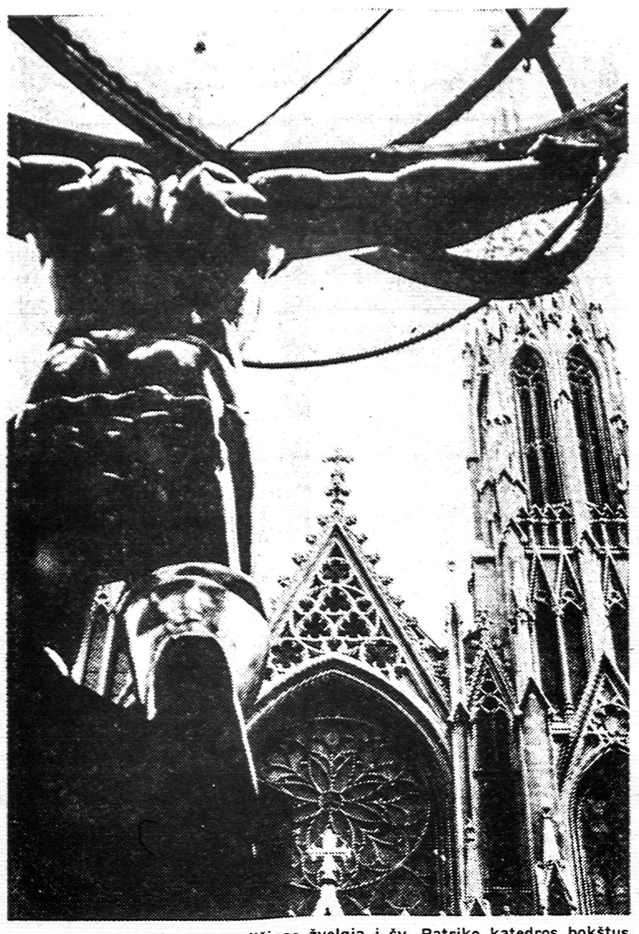

ROCKEFELLERIO namų milžinas žvelgia į šv. Patriko katedros bokštus New Yorke. Prieš lengvus gotikos bokštus milžino našta atrodo sunki. Nuotr. R. Kisieliaus

Pasiruošimai Vasario 16 minėjimui New Yorke

Iškilmingas Vasario 16 minėjimas šiemet įvyks vasario 14 dieną 4 val. po piet Websterio salėje, Manhattane. Minėjimo programa buvo pilnai aptarta paskutiniam New Yorko A. L. Tarybos posėdyje.

Pagrindinę kalbą minėjime pasakys prof. dr. Br. Nemickas, Vliko valdybos narys. Kun. N. Pakalnis, Apreiškimo parapijos klebonas, atkalbės invokaciją.

Meninės programos pagrindinę dalį atliks solistė Irena Stankūnaitė, akompanuojant Stankūnui. Taip pat dalyvaus tautinių šokių šokėjai (2 grupės) vad. J. Matulaitienės, ir kanklininkių būrelis Vaidilutė, vad. T. Dzikienės. Himnus ir maldą už tėvynę giedos operetės choras, dirig. V. Strolios. Scenos papuošimas — M. Žukauskienės.

Minėjime organizuotai dalyvaus Maironio vardo šeštadieninė mokykla ir skautai.

Pagal nusistovėjusį paprotį minėjimo proga visi lietuviai aukoja Lietuvos laisvinimo veiklai paremti. Įsidėmėtina, šių metų minėjime nauja aukų rinkimo tvarka. Yra nutarta šią rinkliavą šiemet įvykdyti prieš pradedant minėjimo programą.

Dar vienas lašas į statybos fondą

Dirbdami kartu, mes galime daug pasiekti. Tai rodo praeitas ateitininkų Naujų Metų sutikimas. Pasigerėtinai bendradarbiavo visi, kurie buvo paprašyti savo darbu ar patarimais prisidėti. Tik pažiūrėkit, koks ilgas sąrašas tų, kurių pastangos leido mus pasiekti tokių rezultatų, kokių mes nė nesvajojome.

Prel. J. Balkūnas, P. Ąžuolienė, M. Ąžuolaitė, N. Baltrulionienė, S. Bobelienė, B. Bobelis, V. Butvydas, A. Dumbrienė, V. Dumbrytė, R. Keraminas, Keraminienė, Kubilienė, A. Kregždys, J. Kregždienė, Aušra, Giedrė ir Rasa Kregždytės, A. Lukoševičius, B. Lukoševičienė, M. Lūšienė, K. Norvilas, A. Radzivanienė, V. Radzivanas, R. Rajeckienė, M. Salinskienė, Tutinienė, Vaitiekūnienė, V. Vebeliūnas, Antano ir Kazimiero Vainių šeimos ir L. Vindašiūtė.

Visiems, kurie talkininkavo, nuoširdus mūsų ačiū, ypatingai padėka tenka prel. J. Balkūnui, Vincui Butvydui, Hillside, N.J., ir poniai M. Salinskienei.

Visą savo pelną — tūkstantį ir penkis dol. — paskyrėme Tėvų Pranciškonų kultūros centro statybos fondui.

Taip pat dėkojame visiem mūsų parengime dalyvavusiem, linkime jiem laimingų naujųjų metų ir tikimės, kad vėl pasimatysime ateinančiais metais.

New Yorko Ateitininkų Naujų Metų Sutikimo Rengimo Komitetas

PARODOS KOMITETAS TEBEVEIKIA

Komitetas, kuris surengė gražią lietuvių dieną pasaulinėje parodoje, ir toliau tęsia savo darbą. Šiais metais rengia lietuvių dienas dviejuose paviljonuose — New Yorko valstybės ir Federaliniame.

Komitetas posėdžiavo sausio 12. Buvo priimtos apyskaitos, pasitarta dėl šių metų veiklos. Komiteto pirmininkas prof. Jokūbas Stukas dėl savo tiesioginio darbo norėjo pasitraukti iš komiteto pirmininko pareigų. Prašomas sutiko pasilikti, kol komitetas baigs savo darbą su pasauline paroda.

Iždininkas pranešė, kad pajamų turėta 26,835.86 dol., išlaidų — 22,574.79 dol. Esą dar nesumokėta keleta sąskaitų ir neatsiskaityta už avansus. Kasos likutis — 2,951.69 dol.

Birželio antrą sekmadienį bus lietuvių pasirodymas New Yorko valstybės paviljone, rugsėjo pirmą sekmadienį — Federaliniame paviljone.

Išklausyta pranešimų, apie kryžiaus priežiūrą ir reikalingus pataisymus. Dabar kryžius paruoštas žiemai. Pavasarį reikės perdažyti ir atlikti kitus pataisymus. Iki dabar kryžiaus reikalams išleista 5,218.58, įskaitant ir tvorelę, gėlių priežiūrą, apšvietimą.

A. S.T.

Pax Romana Egzilų Komisijos

SEMINARAS

PROGRAMOJE: "The Silent Church" žiūrint iš įvairių aspektų.
PRELEGENTAI: 4 mokslininkai (lietuvis, amerikietis ir 2 svetimtaučiai).
VIETA: Ukrainian Institute of America — 2 E. 79th Street, Manhattan.
DATA: Pradžia — vasario 6, 10:30 ryto; pabaiga — vasario 7 popiet.
DALYVAUJA: Lietuvos likimu susirūpinusi jaunuomenė.

Ir ta proga

"NOKTURNAS"

Žavi muzikalinė prgorama ir šokiai

KUR: German Cultural Found. *Liederkranz*, 6 E. 87th Street, Manhattan.
KADA: Vasario 6, šeštadienį 8 v.v.
KIEK: Suaugusiem $4.00; studentam ir moksleiviam $3.00; šokiam $2.00.
INFO: Ant. Vainius Jr. — HI 1-9761; Salvinija Gedvilaitė — VI 8-1023.

Studentų Ateitininkų Sąjunga

BOSTONO ŽINIOS

Bostono lietuvių dramos sambūris ruošia vaidinimą, kuris įvyks kovo 28 Lietuvių Piliečių D-jos didžiojoj auditorijoj. So. Bostone. Vaidinimas jau repetuojamas. Ruošiamas lituanistinės mokyklos naudai.

Dr. Henrikas Nagys kultūros klubo susirinkime sausio 23 skaitys paskaitą. Aktorius Jurgis Jasinskas paskaitys iš H. Nagio kūrybos, o Birutė Vaičjurgytė iš poeto Fausto Kiršos kūrybos. Sausio 5 suėjo metai nuo poeto Kiršos mirties. Susirinkimas vyks Tarptautinio Instituto patalpose, 287 Commonwealth Ave. Bostone. Pradžia 7:30 val. vak.

Laisvės Varpo radijo valandos sprendėjų ir rėmėjų suvažiavimas įvyks sausio 24 sekmadienį, Tautinės S-gos namuose, 484 E. 4th St., So. Bostone. Programoje 12 val. suvažiavimo pradžia, o 4 val. po pietų vakarienė ir meninė programa, kurią išpildys rašytojai Stasys Santvaras ir Antanas Gustaitis.

Salės užpakalinėje dalyje bus sutelktas būrys aukų rinkėjų, kurie nuo kiekvieno įeinančio paims jo skirtą auką ir prisegs aukotojui ženkliuką. Auką įteikti bus galima užregistruojant ją aukų lape, arba pasinaudojant vokais, kurie savaitę prieš minėjimą bus išsiuntinėti kartu su Tarybos atsišaukimu. Aukotojai prašomi namuose užrašyti atkarpėlyje aukojamą sumą bei savo pavardę ir voką su auka įeinant įteikti aukų rinkėjams. Tuo būdu bus galima rinkliavą sklandžiai pravesti, nesutrukdant programos. Visi prašomi šią naują aukų rinkimo tvarką įsidėmėti, jai pasiruošti ir nevėluoti į minėjimą atvykti, nes programa bus pradedama punktualiai.

S. Dz.

JUNGTINIŲ TAUTŲ kieme Sovietų Rusija 1959 pastatydino šį kalvį kaip dovaną, bet ji per maža, kad atstotų 53 milijonus dolerių skolos. Nuotr. R. Kisieliaus.

WEVD 1330 KIL. 97.9 MEG. (FM)
JAU 22 METAI!
LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIO VALANDA
ŠEŠTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V.P.P.
DIREKTORIUS JOKŪBAS J.
STUKAS
1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205
Tel. (201) 289-6878

UŽSISAKYKITE LIETUVIŠKŲ PAPIGINTŲ KNYGŲ

RELIGIJA, FILOSOFIJA	
Mano katekizmas. vaikučiam, spalvotas	1.00
Šv. Pranciškaus pėdomis, III ordino vadovėlis	1.00
Tikybos vadovėlis, katekizmas paaugusiem	1.00
Katalikų katekizmas. suaugusiem platus religijos aiškinimas	3.00
Lekcijos ir Evangelijos sekmad., šventad.	2.00
Šv. Kazimieras, dr. Z. Ivinskio	2.00
Gegužės mėnuo, Tėv. K. Bučmio, O. F. M.	1.50
Šv. Pijus X, kun. J. Petrėno	1.00
Šv. Pranciškaus regula ir konstitucija	1.00
Kova prieš Dievą Lietuvoje, dr. J. Savojo	1.00
Katalikai. pasaulėžiūra ir politika	1.00
Saulės giesmė, dr. A. Maceinos	2.00
Marijos apsireiškimas Liurde, vysk. P. Bučio	2.00
Pranašystės apie pasaulio pabaigą	1.00
Eisiu pas Tėvą, kun. J. Burkaus	0.50
Šv. Antanas Paduvietis, Nello Vien	1.00
Nėnesinkime aukuru, vysk. V. Brizgio	2.00
Milžinas, didvyris, šventasis, kun. Pr. Gaidos	2.00
Prie vilties kryžiaus, dr. J. Prunskio	1.00
Jaunuolio būdas. kovos. mokslas, religija, Tilhamer Thoto (keturios knygutės)	2.00
Tautinis auklėjimas šeimoje. V. Čižiūno	1.00
Šv. Raštas, verstas J. Skvirecko, I tomas	10.00
Šv. Raštas. verstas J. Skvirecko, II tomas	12.00
Ateitininku vadovas. kun. S. Ylos	3.00
Didžioji padėjėja, dr. A. Maceinos	2.00
Šv. Pranciškus Asižietis, J. D. Daveau, O. F. M.	2.00
Serafiškuoju keliu, Mastymai, T. Hasenoehrl	8.00
Ateitininkų ideologija, St. Šalkauskio	2.00
Gyvenimo šaltiniai. apie sakramentus, kun. S. Žilio	3.00
Niekšybės paslaptis, A. Maceinos	4.00
Lietuviškas auklėjimas šeimoje, L. Dambriūno	0.50
Mokslas ir religija, dr. J. Prunskio	2.00
ISTORIJA, GEOGRAFIJA	
Vysk. M. Valančiaus biografija, V. Biržiškos	1.00
Maironis ir jo gyvenimo bruožai, Aidų leidinys	1.50
Mistiniame sode, kan. M. Vaitkaus	2.00
Česlovas Sasnauskas, J. Žilevičiaus	1.00
Lietuviškoji išeivija, prel. Myk. Krupavičiaus	2.00
Lietuviu archyvas, bolševizmo metai	1.00
Argentinos lietuviai	2.00
Lietuvos vaizdeliai, A. žemaičio	1.00
Trys ultimatumai, dr. P. Mačiulio	1.50
Aleksandrynas, V. Biržiškos, I ir II tomas	12.00
Tėvynėje ir pasaulyje, kan. A. Steponaičio	3.00
Vl. Nagius - Nagevičius, dr. B. Matulionio	6.00
Senasis Vilnius, dr. A. Šapokos	5.00
Teroro ir vergijos imperija Rusijoje, K. Bielinio	2.00
Su Minija į Baltiją, kan. M. Vaitkaus	1.50
Negęstanti šviesa (marijonai), kun. Pr. Garšvos	3.50
Lietuvos vyčiai Amerikoje, Ig. Sakalo	5.00
Lietuvos spalvotas žemėlapis	2.50
BELETRISTIKA	
Valentina, A. Vaičiulaičio	1.00
Susitikimas, J. Gailiaus	1.00
Gundymai, J. Gailiaus	1.00
Pabučiavimas. J. Grušo	1.00
Kryžiuočiai, H. Sienkevičiaus (trys tomai)	5.00
Kalvos ir lankos, A. Baranausko	2.00
Uždraustas stebuklas, S. Būdavo	1.50
Saulės grįžimas, A. Barono	1.50
Kaimietiškoji psalmė, F. Timmermano	1.50
Grožvydės meilė, P. Orintaitės	2.00
Purienos po vandeniu, Pulgio Andriušio	1.50
Dažytas vualis, W. S. Maughamo	3.00
Gyvenimas yra dailus, V. Volerto	2.50
Sveiki, gyvi, J. Parojaus	2.00
Vytis ir Erelis, J. Kmito	1.00
žvaigždė viršum girios, Alės Rūtos	2.00
POEZIJA	
Atviros marios, L. Andriekaus	2.00
Saulė kryžiuose, L. Andriekaus	2.00
Naktigonė, L. Andriekaus	2.00
Marijos žemė, A. Tyruolio	1.00
žemės pakopos, J. Blatrušaičio	1.00
Alfa ir Omega, M. Vaitkaus	1.50
Relikvijos, Nerimos Narutės	2.0
Beržų pasakos, O. B. Audronės	1.50
Sacra Via, A. Tyruolio	1.00
Aukos taurė, S. Santvaro	2.50
Veidrodis jūros dugne, V. Bogutaitės	1.00
Vidurdienio sodai, B. Brazdžionio	4.00
Poezija, J. Aisčio	6.00
Respublika, S. Lauciaus	1.00
Anykščių šilelis, A. Baranausko	5.00
Karaliai ir šventieji, E. Tumienės	2.50
Aušros žvaigždė, A. Tyruolio	1.00
Sidabrinės kamanos, K. Bradūno	2.00
MENAS, MUZIKA	
Art Collection, pranciškonų meno galerija	6.00
Lietuvos vaizdų albumas, V. Augustino	5.00
Mūsų šokiai, II tautinių šokių šventės repertuaras	3.00
Lietuviška muzika, Č .Sasnausko	2.00
Kalėdų balsai, mišriam chorui	1.00
Liaudies dainos, K. Banaičio	1.00
Garbė Dievui, kun. K. Senkaus, giesmynėlis su gaidomis	3.00
VADOVĖLIAI, KNYGOS JAUNIMUI	
Elementorius E., Ig. Malėno	2.00
Kregždutė, A. Rimkūno, pirmoji dalis	2.50
Kregždutė, A. Rimkūno, antroji dalis	3.00
Kregždutė, A. Rimkūno, trečioji dalis	3.25
Svirplio muzikanto kelionės, V. Tamulaičio	2.00
Keturkojis ugniagesys, D. Bindokienės	2.00
Kas gražu, vaikams piešinėliai	0.75
Gulbė karaliaus pati, liaudies pasaka	1.25
Dvylika brolių juodvarniais lakstančių, angliškai	1.00
Jaunojo galiūno keliu, kun. P. Gavėno	2.00
Lietuvos laukai, S. Jonynienės	3.00
Ten, kur Nemunas banguoja, A. Tyruolio	3.50
Gintaras, J. Plačo	4.00
Tėvų šalis, S. Jonynienės	3.50
MALDAKNYGĖS	
Didysis ramybės šaltinis, prel. P. Juro	3.00
Būk mums malonus, kan. F. Bartkaus mažas lietuviškas sekmadienio mišiolas	3.00
Marija, gelbėki mus, Sibiro lietuvaičių maldaknygė	1.25
Didžioji savaitė	1.00
ĮVAIRIOS	
Lietuvių Moksl. Akad. Suvažiavimo Darbai IV	6.00
Lietuvių Moksl. Akad. Suvažiavimo Darbai V	10.00
Padangių keliai, astronomija, kun. P. Vaverio	1.50
Lietuva — Europos nugalėtoja	2.00

Darbininko administracijoje veikia spaudos kioskas, gaunami naujausi lietuviški leidiniai, maldaknygės, kryžiai, gintaro ir odos darbiniai, ilgo grojimo plokštelės, atvirukai iš pasaulinės parodos.

Rašyti ar kreiptis:
DARBININKO ADMINISTRACIJA
910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N. Y. 11221
Telefonas — GLenmore 2-2923